

ยุทธศาสตร์ชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ราชกิจจานุเบกษา ได้ประกาศให้ใช้
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)
เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อเป็น
กรอบในการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐

“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา

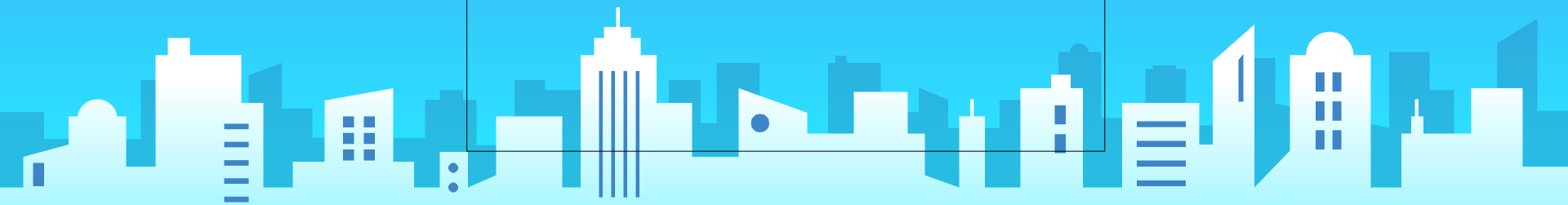
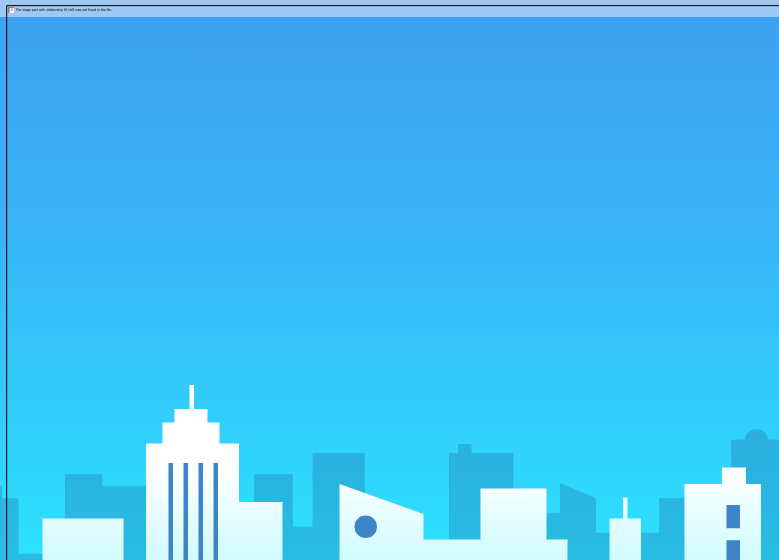
ของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ สู่การเรียนรู้การสอน

สพฐ. จัดทำแนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติ
ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
และเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน
ยุทธศาสตร์ชาติสู่การเรียนการสอน ดังนี้

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ
  - เผยแพร่ ปชส. ความรู้เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ
    - * ยุทธศาสตร์ชาติคืออะไร
    - * ทำไมจึงต้องมียุทธศาสตร์ชาติ
    - * ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนอย่างไร
๒. จัดทำตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๓. ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมการประกวด/ แข่งขัน / จัดค่าย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น โครงการ เรียงความ สุนทรพจน์ หนังสือเล่มเล็ก
๓. จัดทำคู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน
๕. ประเมินความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านกับกิจกรรมการเรียนการสอน
๖. นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา

๑. สร้างความเข้าใจ การรับรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ
๒. วิเคราะห์ภาระงานการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๓. ครูออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๔. จัดกิจกรรมการประกวด /แข่งขัน /จัดค่าย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับครู นักเรียน
๕. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๗. นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล

กรอบการวิเคราะห์
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่สอดคล้อง
กับยุทธศาสตร์ชาติ

กรอบการวิเคราะห์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<u>ด้านความมั่นคง</u> 1. พัฒนาและ เสริมสร้าง ความจงรักภักดี ต่อสถาบันหลักของชาติ - วัฒนธรรมเสริมสร้าง ความรักและ ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย - หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง - ยึดหลักคำสอนของ พระพุทธศาสนา 2. ส่งเสริมการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตย	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตามหลักธรรม เพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข	ป.1/1 บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตน นับถือโดยสังเขป ป.2/3 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและ ข้อคิดจากประวัติสาวก ชาคก/เรื่องเล่าและ ศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ป.4/7 บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่าง เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสน บุคคลของศาสนาอื่นๆ ม.1/10 ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ม.4-6/6 วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยใน พระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	1. จัดกิจกรรมนิทรรศการ 2. จัดกิจกรรมบูรณาการเรียนรู้ใน วันวิชาการ/วันภาษาไทย/วัน วิทยาศาสตร์/วันสำคัญอื่นๆ 3. จัดการเลือกตั้งประธาน นักเรียนให้นักเรียนรู้จัก การเลือกตั้งในระบอบ ประชาธิปไตย 4. แข่งขัน โครงการต่างๆ เช่น โครงการคณิตศาสตร์ โครงการวิทยาศาสตร์ โครงการคุณธรรม เป็นต้น 5. โครงการ โรงเรียนอนุรักษ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 6. ส่งเสริมวิชาการ การแข่งขัน งานวิชาการด้านความสามารถ
		ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชน ที่ดี และธำรงรักษา	ป.1/1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของ ศาสนาที่ตนนับถือ ป.2/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข - การเป็นผู้นำที่ดี เก่ง และมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมสูง และ กล้าตัดสินใจ - การเลือกตั้งอย่าง สุจริตและเที่ยงธรรม - มีความสามัคคี ประองคอง		พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ	ป.5/2 ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญ ทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประ โยชน์ ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ม.3/2 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด ม.4-6/1 ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกใน ครอบครัว และคนรอบข้าง	ทางคณิตศาสตร์ ความสามารถ ทางวิทยาศาสตร์ 7. การเปิดบ้านวิชาการของ โรงเรียน 8. ค่ายคุณธรรม 9. เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ผ่านกรุงเก่าฯ ฯลฯ
		ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคม ไทย และ สังคมโลก อย่างสันติสุข	ป.2/1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบและ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ป.4/1 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยใน ฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ม.2/2 เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติ ปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และ สังคมโลก	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		ส.2.2 เข้าใจระบบ การเมืองการปกครองใน สังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	ป.1/3 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมใน ครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการ ประชาธิปไตย ป.4/2 อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการ เลือกตั้ง ม.3/2 วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครอง ของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ม.4-6/2 เสนอแนวทาง ทาการเมืองการปกครองที่ นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ ร่วมกันระหว่างประเทศ	
		ส.3.1 เข้าใจและสามารถ บริหารจัดการทรัพยากร ในการผลิตและ การบริโภคการใช้ ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมี ประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของ	ป.1/2 ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่ เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ป.4/3 อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ม.3/2 มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมี คุณภาพ		
<p><u>ด้านการสร้าง ความสามารถใน การแข่งขัน</u></p> <p>1. พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่มา ปรับใช้</p> <p>- เรียนรู้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย</p> <p>- ใช้เทคโนโลยีให้เกิด ประโยชน์</p> <p>- สร้างนวัตกรรมใหม่ นำมาใช้เป็น เทคโนโลยีอำนวยความสะดวก</p>	<p>การงานอาชีพและ เทคโนโลยี</p>	<p>ง 2.1 เข้าใจเทคโนโลยี และกระบวนการ เทคโนโลยี ออกแบบและ สร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการ ตามกระบวนการ เทคโนโลยีอย่างมีความคิด สร้างสรรค์ เลือกใช้ เทคโนโลยีในทาง สร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีส่วน ร่วมในการจัดการ เทคโนโลยีที่ยั่งยืน</p>	<p>ป.1/3 นำความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่ ถูกวิธีไปประยุกต์ใช้ในการสร้างของเล่นของใช้ อย่างง่าย</p> <p>ป.5/5 เลือกใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันอย่าง สร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม และมีการจัดการสิ่งของ เครื่องใช้ด้วยการแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่</p> <p>ม.2/2 สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตาม กระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ออกแบบ โดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 3 มิติ หรือภาพ ฉายเพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบของสิ่งของ เครื่องใช้หรือถ่ายทอดความคิดของวิธีการเป็น แบบจำลองความคิดและการรายงานผล เพื่อ นำเสนอวิธีการ</p> <p>ม.4-6/4 มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนอง ความต้องการในงานที่ผลิตเอง หรือการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ที่ผู้อื่นผลิต</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>2. การสร้างผลิตภัณฑ์ ทางการเกษตรแนวใหม่</p> <p>- การออกแบบ ผลิตภัณฑ์จาก เทคโนโลยี</p> <p>- การสร้างเกษตร แนวใหม่ เช่น เกษตร อัจฉริยะพื้นที่ เกษตรอัจฉริยะ เป็นต้น</p>		<p>ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการ เทคโนโลยีสารสนเทศใน การสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม</p>	<p>ป.2/1 บอกประโยชน์ของข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่ สนใจจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เชื่อถือได้</p> <p>ป.4/5 สร้างภาพหรือชิ้นงานจากจินตนาการโดยใช้ โปรแกรมกราฟิกด้วยความรับผิดชอบ</p> <p>ม.3/4 ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการ หรืองานที่ทำในชีวิตประจำวัน ตามหลักการทำ โครงการอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ</p> <p>ม.4-6/12 ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานหรือโครงการ อย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ</p>	
		<p>ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่ จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา อาชีพ มีคุณธรรมและ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ</p>	<p>ป.6/1 ตำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ</p> <p>ม.2/1 อธิบายการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ</p>	
<p>3. อุตสาหกรรมและ บริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์</p>	<p>- การงานอาชีพและ เทคโนโลยี</p>	<p>ง 2.1 เข้าใจเทคโนโลยี และกระบวนการ เทคโนโลยี ออกแบบและ สร้างสิ่งของเครื่องใช้</p>	<p>ป.2/2 สร้างของเล่นของใช้อย่างง่าย โดยกำหนดปัญหา หรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล ออกแบบ โดย ถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง ๒ มิติ ลงมือสร้าง และประเมินผล</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>- เรียนรู้การสร้างระบบอัตโนมัติและพัฒนาหุ่นยนต์ ตามไทยแลนด์ 4.0</p> <p>4. โลกดิจิทัล</p> <p>- ระบบการศึกษาที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC</p>		<p>หรือวิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน</p>	<p>ป.5/2 สร้างสิ่งของเครื่องใช้ตามความสนใจอย่างปลอดภัยโดยกำหนดปัญหาหรือความต้องการรวบรวมข้อมูล เลือกวิธีการ ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 3 มิติ ลงมือสร้างและประเมินผล</p> <p>ม.2/2 สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง ๓ มิติ หรือภาพถ่าย เพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบของสิ่งของเครื่องใช้ หรือถ่ายทอดความคิดของวิธีการเป็นแบบจำลองความคิดและการรายงานผล เพื่อนำเสนอวิธีการ</p> <p>ม.4-6/3 สร้างและพัฒนาสิ่งของเครื่องใช้หรือ วิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย โดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพถ่ายและแบบจำลอง เพื่อนำไปสู่การสร้างชิ้นงาน หรือถ่ายทอดความคิด ของวิธีการเป็นแบบจำลองความคิดและการรายงานผล โดยใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการออกแบบหรือนำเสนอผลงาน</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
	- วิทยาศาสตร์	<p>ว 2.3 เข้าใจความหมายของพลังงาน การเปลี่ยนแปลงและการถ่ายโอนพลังงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสสารและพลังงาน พลังงานในชีวิตประจำวัน ธรรมชาติของ คลื่น ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง แสง และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า รวมทั้ง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์</p>	<p>ม.1/3 สร้างแบบจำลองที่อธิบายการขยายตัวหรือหดตัวของสสารเนื่องจากได้รับหรือสูญเสียความร้อน</p> <p>ม.2/3 ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้ของเครื่องกลอย่างง่าย โดยบอกประโยชน์และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ม.5/2 สืบค้นข้อมูล และอธิบายการเปลี่ยนแปลงพลังงานทดแทนเป็นพลังงานไฟฟ้า รวมทั้งสืบค้นและอภิปรายเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่นำมาแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการด้านพลังงาน โดยเน้นด้านประสิทธิภาพและความคุ้มค่าด้านค่าใช้จ่าย</p>	
		<p>ว 3.1 เข้าใจองค์ประกอบลักษณะ กระบวนการเกิด และวิวัฒนาการของ เอกภพ กาแล็กซี ดาวฤกษ์ และระบบสุริยะ รวมทั้ง ปฏิสัมพันธ์ภายในระบบ</p>	<p>ม.6/1 อธิบายการกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงพลังงาน สสาร ขนาด อุณหภูมิของเอกภพหลังเกิดการบิกแบงในช่วงเวลาต่างๆ ตามวิวัฒนาการของเอกภพ</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		<p>สุริยะที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิต และการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีอวกาศ</p>		
		<p>ว 4.1 เข้าใจแนวคิดหลักของ เทคโนโลยีเพื่อ การดำรงชีวิตในสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และ ทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และ ศาสตร์อื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา งานอย่างมีความคิด สร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการ ออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่าง เหมาะสม โดยคำนึง ถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ม.1/5 ใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือกลไก ไฟฟ้า หรืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและปลอดภัย</p> <p>ม.4/3 ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เป็น ภายใต้เงื่อนไขและทรัพยากรที่มีอยู่ นำเสนอ แนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยเทคนิค หรือวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้ซอฟต์แวร์ช่วยใน การออกแบบและดำเนินการแก้ปัญหา</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม	<p>ป.2/2 เขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยใช้ซอฟต์แวร์หรือสื่อ และตรวจหาข้อผิดพลาดของโปรแกรม</p> <p>ป.5/2 ออกแบบ และเขียนโปรแกรมที่มีการใช้เหตุผลเชิงตรรกะอย่างง่าย ตรวจหาข้อผิดพลาดและแก้ไข</p> <p>ม.6/1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ และแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม และวัฒนธรรม</p>	
	- ภาษาไทย	ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์	<p>ป.2/3 บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ป.5/4 พูดยานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา</p> <p>ม.3/2 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
	- คณิตศาสตร์	ค.2.1 เข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับการวัด วัดและ คาดคะเนขนาดของสิ่งที่ ต้องการวัด และนำไปใช้	<p>ป.3/13 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับ ปริมาตรและความจุที่มีหน่วยเป็นลิตรและ มิลลิลิตร</p> <p>ม.2/1 ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องพื้นที่ผิวของปริซึมและ ทรงกระบอกในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และ ปัญหาในชีวิตจริง</p> <p>ม.3/2 ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องปริมาตรของพีระมิด กรวย และทรงกลมในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และ ปัญหาในชีวิตจริง</p>	
		ค.3.1 เข้าใจกระบวนการ ทางสถิติ และใช้ความรู้ ทางสถิติในการแก้ปัญหา	<p>ป.3/2 เขียนตารางทางเดียวจากข้อมูลที่เป็นจำนวนนับ และใช้ข้อมูลจากตารางทางเดียวในการหาคำตอบ ของโจทย์ปัญหา</p> <p>ม.1/1 เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล รวมทั้งนำสถิติไปใช้ ในชีวิตจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม</p> <p>ม.6/1 เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล และแปลความหมายของค่าสถิติเพื่อประกอบการ ตัดสินใจ</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
	- ภาษาอังกฤษ	<p>ต 1.1 เข้าใจและตีความ เรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ และแสดง ความคิดเห็นอย่างมี เหตุผล</p>	<p>ป.3/3 เลือก/ระบุภาพ หรือสัญลักษณ์ตรงตามความหมาย ของกลุ่มคำและประโยคที่ฟัง</p> <p>ป.5/2 อ่านออกเสียง ประโยค ข้อความ และ บทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน</p> <p>ม.1/4 ระบุหัวเรื่อง (topic) ใจความสำคัญ (main idea) และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทาน และเรื่องสั้น</p> <p>ม.4-6/4 จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและ อ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้ง ให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ</p>	
		<p>ต 1.2 มีทักษะการสื่อสาร ทางภาษาในการ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และ ความคิดเห็นอย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>ป.3/1 พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสาร ระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง</p> <p>ป.5/1 พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล</p> <p>ม.2/5 พูดและเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของ ตนเองเกี่ยวกับเรื่อง ต่าง ๆ กิจกรรม และ ประสบการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่าง เหมาะสม</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		<p>ต 1.3 นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่อง ต่าง ๆ โดยการพูดและ เขียน</p>	<p>ป.2/1 พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว ป.6/3 พูด/เขียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว ม.2/1 พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตร ประจำวัน ประสบการณ์และ ข่าว/เหตุการณ์ที่อยู่ใน ความสนใจของสังคม</p>	
		<p>ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเชื่อมโยงความรู้กับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการ พัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน</p>	<p>ป.5/1 ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น และนำเสนอด้วยการพูด /การเขียน ม.1/1 ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ ข้อเท็จจริงที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจาก แหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน</p>	
		<p>ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p>	<p>ป.6/1 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียนและสถานศึกษา ม.3/1 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นเครื่องมือพื้นฐานใน การศึกษาต่อ การประกอบ อาชีพและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับสังคมโลก	ม.1/1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้าความรู้/ ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ	
	- ภูมิศาสตร์	ส 5.2 เข้าใจลักษณะ ทางกายภาพของโลกและ ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่ และเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการ ทางภูมิศาสตร์ตลอดจน ใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมี ประสิทธิภาพ	ป.6/3 นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษา และทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และเสนอ แนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย ม.3/5 ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการ จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	
	- สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	ส 3.2 เข้าใจระบบ และ สถาบันทางเศรษฐกิจ ต่างๆ ความสัมพันธ์ทาง	ม.2/3 วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		เศรษฐกิจและความจำเป็น ของการร่วมมือกัน ทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
5. สุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย - ส่งเสริมการจัด แพทย์แผนไทยตาม ภูมิปัญญาท้องถิ่นใน สถานศึกษา พร้อมทั้ง นำ “ศาสตร์” และ “ศิลป์” มาใช้	สุขศึกษาและพล ศึกษา	พ.4.1 เห็นคุณค่าและมี ทักษะในการสร้างเสริม สุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและ การสร้างเสริมสมรรถภาพ เพื่อสุขภาพ	ม.3/3 รวบรวมข้อมูลและเสนอแนวทาง แก้ไขปัญหา สุขภาพในชุมชน ม.4-6/1 วิเคราะห์บทบาทและความรับผิดชอบของบุคคล ที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ในชุมชน	
6. ท้องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์และ วัฒนธรรม - เรียนรู้ความสำคัญ ทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และ วัฒนธรรม	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทย และ สังคมโลก อย่างสันติสุข	ป.6/2 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลา และธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>- เรียนรู้เมือง ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ ของชาติ และสร้าง ความตระหนักด้าน การอนุรักษ์ - อาเซียน ASEAN</p>		<p>ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและ ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็น ระบบ</p>	<p>ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง ของมนุษยชาติ ป.5/1 อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มี ต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป</p>	
		<p>ส 4.3 เข้าใจความเป็นมา ของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความ เป็นไทย</p>	<p>ป.2/2 ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย ที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้ ป.4/3 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่นำ ภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p><u>ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์</u></p> <p>1. ค่านิยมและวัฒนธรรม</p> <p>- การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม</p> <p>- การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>- การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม</p>	<p>สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>	<p>ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข</p>	<p>ป.5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี</p> <p>ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล</p>	
<p>2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต</p> <p>- การพัฒนาคนให้มีศักยภาพ มีทักษะ</p>	<p>ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม</p>		<p><u>จัดเป็นนิทรรศการการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนตลอดชีวิต</u></p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>ความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วย ตนเองในทุกช่วงวัย</p> <p>- ปฏิรูป กระบวนการ เรียนรู้ ที่ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21</p> <p>- การเปลี่ยนโฉม บทบาท ‘ครู’ ให้เป็น ครูยุคใหม่โดยปรับ บทบาทจาก “ครู สอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการ การเรียนรู้”</p>	<p>พลศึกษาและ สุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและ เทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ</p>			
<p>3. การตระหนักถึง พหุปัญญา ของมนุษย์ที่ หลากหลาย</p>	<p>ภาษาไทย</p>	<p>ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน</p>	<p>ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต</p> <p>ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ม.1/3 ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>- ภาษา วรรณคดีและ คณิตศาสตร์ ด้านทัศนศิลป์และมิติ ดนตรี กีฬาและ การเคลื่อนไหว ของร่างกาย</p> <p>4. การปลูกฝังและ พัฒนาทักษะนอก ห้องเรียน</p> <p>- ทักษะการเรียนรู้ ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ</p>		<p>ท 2.1 ใช้กระบวนการ เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>ป.5/6 เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตาม เจตนา</p>	
		<p>ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ใน โอกาสต่างๆ อย่างมี วิจารณญาณและ สร้างสรรค์</p>	<p>ม.2/2 วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและ ความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของ ภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และ รักษาภาษาไทยไว้เป็น สมบัติของชาติ	ม.2/5 รวบรวมและอธิบายความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	
	คณิตศาสตร์	ค 1.1 เข้าใจความหลากหลาย ของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดขึ้นจาก การดำเนินการ สมบัติของ การดำเนินการ และนำไปใช้	ม.1/3 เข้าใจและประยุกต์ใช้อัตราส่วน สัดส่วนและ ร้อยละ ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหา ในชีวิตจริง	
		ค 1.2 เข้าใจและวิเคราะห์ แบบรูป ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ลำดับและอนุกรม และนำไปใช้	ม.2/2 เข้าใจหลักการดำเนินการของพหุนาม และ ใช้พหุนามในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		ค 2.1 เข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับการวัด วัดและ คาดคะเนขนาดของสิ่งที่ ต้องการวัดและนำไปใช้	ป.5/3 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับ ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากและความจุของ ภาชนะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก	
		ค 3.2 เข้าใจหลักการนับ เบื้องต้น ความน่าจะเป็น และนำไปใช้	ม.4/1 เข้าใจและใช้หลักการบวกและการคูณ การเรียง สับเปลี่ยน และการจัดหมู่ในการแก้ปัญหา	
	ศิลปะ	ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของ ดนตรีที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล	ป.3/2 ระบุความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีต่อ การดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น	
	สุขศึกษาและ พลศึกษา	พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะใน การเคลื่อนไหว กิจกรรม ทางกาย การเล่นเกม และ กีฬา	ป.2/1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย ขณะอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>5. การเสริมสร้างให้ คนไทยมี สุขภาวะที่ดี - พัฒนาองค์ความรู้ และการสื่อสารด้าน สุขภาวะที่ถูกต้องและ เชื่อถือได้</p> <p>6. การเสริมสร้าง ศักยภาพการกีฬาใน การสร้างคุณค่าทาง สังคมและพัฒนา ประเทศ</p>	<p>สุขศึกษาและ พลศึกษา</p>	<p>พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะใน การเคลื่อนไหว กิจกรรม ทางกาย การเล่นเกม และกีฬา</p>	<p>ม.3/2 นำหลักการ ความรู้และทักษะ ในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬาไป ใช้สร้างเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ</p>	
		<p>พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และ การเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็น ประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณใน การแข่งขัน และชื่นชม ในสุนทรียภาพของ การกีฬา</p>	<p>ป.4/1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบและ มีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการ ของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต - ส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ - วิทยาศาสตร์การกีฬา 		พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ	ม.1/2 วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการภาวะโภชนาการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p><u>ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาค ทางสังคม</u></p> <p><u>1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความ เป็นธรรม</u></p> <p>- รู้จักสิทธิของตน สิทธิของผู้อื่น สิทธิผู้บริโภค</p> <p>- รับผิดชอบต่อความเสมอภาค ทางเพศและบทบาท ของสตรีใน การสร้างสรรค์สังคม ปัจจุบัน</p> <p>- กฎหมายในปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิของตน</p>	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทย และ สังคมโลก อย่างสันติสุข	ป.1/1 บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>สิทธิของผู้อื่น สิทธิผู้บริโภค - กฎหมายพื้นฐานที่ ควรรู้</p> <p>2. การพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคม ยุคดิจิทัล</p> <p>- รู้เรื่องสิทธิเพื่อ คุ้มครองการใช้ เทคโนโลยีและสื่อตาม มาตรฐานความปลอดภัย และกฎหมาย ตลอดจน พัฒนาสื่อสร้างสรรค์ ทั้งในเชิงเนื้อหาและ การสร้างความตระหนัก และภูมิคุ้มกันของ ผู้เสพสื่อ</p>		<p>ส 2.2 เข้าใจระบบ การเมืองการปกครองใน สังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข</p>	<p>ป.4/2 อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการ เลือกตั้ง</p>	
		<p>ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการ ของมนุษยชาติจากอดีต จนถึงปัจจุบัน ในด้าน ความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของ เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถ วิเคราะห์ ผลกระทบที่เกิดขึ้น</p>	<p>ป.1/1 บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของเครื่องใช้หรือการดำเนินชีวิตของตนเอง กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตา ยาย</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p><u>ด้านการสร้างการ</u> <u>เติบโตบนคุณภาพ</u> <u>ชีวิตที่เป็นมิตรต่อ</u> <u>สิ่งแวดล้อม</u></p> <p>1. ระบบนิเวศ และ ปริมาณก๊าซ เรือนกระจก</p> <p>- จัดการมลพิษที่มี ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และ สารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบ ให้เป็นไป ตามมาตรฐานสากล และค่ามาตรฐานสากล</p> <p>- พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และ เกษตรที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม</p>	วิทยาศาสตร์	<p>ว 1.1 เข้าใจความ หลากหลายของระบบ นิเวศ ความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งไม่มีชีวิต กับ สิ่งมีชีวิต และ ความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศ</p> <p>การถ่ายทอดพลังงาน การเปลี่ยนแปลงแทนที่ใน ระบบนิเวศ ความหมาย ของประชากร ปัญหาและ ผลกระทบที่มีต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม แนวทางใน การอนุรักษ์</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติและ การแก้ไขปัญหา</p>	<p>ป.1/2 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของ สัตว์ในบริเวณที่อาศัยอยู่</p>	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - การใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน - ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 		<p>สิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์</p>		
<p>2. โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ 	<p>สุขศึกษาและพลศึกษา</p>	<p>พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ</p>	<p>ป.3/5 สร้างเสริมสมรรถภาพทางกายได้ตามคำแนะนำ</p>	

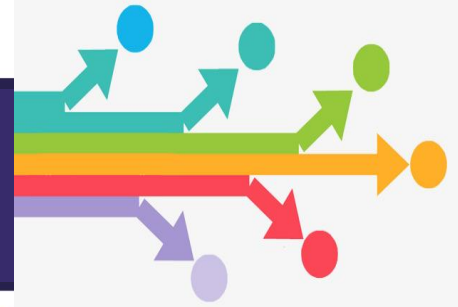

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p><u>ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ</u></p> <p><u>1. การเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียน</u></p> <p>- คนดีและเก่ง ชีคหลัก คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมือ อาชีพ - มีคุณธรรม และ มีการพัฒนา</p>	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส 1.2 เข้าใจ ตระหนัก และปฏิบัติตนเป็นศาสนิก ชนที่ดี และธำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ	ป.3/2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และ วันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	
		ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน ในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข	ป.5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	

ยุทธศาสตร์ เรื่อง/ประเด็นที่ สอดคล้อง กับการจัดการศึกษา	กลุ่มสาระการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
<p>ตามเส้นทาง ความก้าวหน้า ในอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลอดภัยในชีวิตและ ประพฤตินิยมชอบ - จริยธรรมและ ความซื่อสัตย์สุจริต <p>2. การบริหารจัดการ การป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต อย่างเป็นระบบแบบ บูรณาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการโตไป ไม่โกง - กฎหมายน่ารู้ 		<p>ส.1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตามหลักธรรม เพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข</p>	<p>ม.1/8 วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามหลักธรรมศาสนา ที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแล รักษาสິงแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่าง สันติสุข</p>	

ROADMAP

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี สู่การเรียนรู้การสอน

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน
เห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
จึงได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์ชาติสู่การเรียนรู้การสอน ดังนี้

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของ ยุทธศาสตร์ชาติ
  - เผยแพร่ ปชส. ความรู้เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ
  - * ยุทธศาสตร์ชาติคืออะไร
  - * ทำไมจึงต้องมียุทธศาสตร์ชาติ
  - * ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนอย่างไร
๒. จัดทำตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๓. ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาจัดกิจกรรมการประกวด/ แข่งขัน / จัดค่าย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น โครงการ เรียงความ สุนทรพจน์ หนังสือเล่มเล็ก
๔. จัดทำคู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน
๕. ประเมินความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านกับกิจกรรมการเรียนการสอน
๖. นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล

กรอบการวิเคราะห์
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา

๑. สร้างความเข้าใจ การรับรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ
๒. วิเคราะห์ภาระงานการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
๓. ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๔. จัดกิจกรรมการประกวด / แข่งขัน / จัดค่าย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับครู นักเรียน
๕. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๗. นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ก. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ได้มีคำสั่งไว้ในข้อ 3 ว่า “ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติให้เป็น “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ นโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐบาลจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในระยะ 5 ปี ด้านการศึกษาไว้ ดังนี้ 1) ให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง 2) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และ 3) การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงาน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษา โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของ สังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs, 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) เช่น คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาของประเทศครั้งสำคัญที่จะพัฒนาประชากรในวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษา ท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยและพลโลกที่มีทักษะ การคิดขั้นสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง โดยได้ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

ข. วิสัยทัศน์

สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน

ค. พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มี ความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่าง ทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา

ง. เป้าหมาย

1. ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและ คุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการ พึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ
5. สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ
7. สำนักงานส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน โดย กระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

จ. นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ฉ. กลยุทธ์เชิงนโยบาย

นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

1. บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง จะเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะ ที่มีความยากลำบากในการบริหารจัดการ เช่น การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของประชากรวัยเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

2. เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะ ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม
2. เสริมสร้างคุณภาพประชากรวัยเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลสูงในถิ่นทุรกันดาร อาทิ พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

3. ประเด็นกลยุทธ์

3.1 พัฒนาการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.1 ตัวชี้วัด

- (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยการบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภาษาของท้องถิ่น
- (3) ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ

3.1.2 แนวทางการดำเนินการ

ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2560 - 2579) ของกระทรวงศึกษาธิการ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (1) การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
- (2) การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน
- (3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางการศึกษา
- (5) การศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

ทั้งนี้ดำเนินการในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ

3.2.1 ตัวชี้วัด

- (1) จำนวนผู้เรียนบ้านไกลได้รับโอกาสทางการศึกษาจากการได้เข้าพักในโรงเรียนที่มีหอพักนอน หรือการสนับสนุนการเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียนอย่างปลอดภัย
- (2) จำนวนโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการประกอบอาหาร การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสภาพหอพักนอนให้มีคุณภาพที่ดี อย่างเหมาะสม
- (3) จำนวนผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ที่เหมาะสมกับบริบท
- (4) จำนวนผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษา/ห้องเรียนสาขา และที่ดูแลหอพักนอน ที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการพัฒนาและสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบท
- (5) จำนวนผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (6) การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการปรับปรุงและมีรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ
- (7) ผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

3.2.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สูง ในถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่ง ทะเล และเกาะแก่ง ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับบริบท
- (2) สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดูแลหอพักนอนตามความจำเป็น และเหมาะสมกับบริบท
- (3) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ให้จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- (4) สร้างเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น “การพัฒนาการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่งทะเล และ เกาะแก่ง ควรทำอะไร” ผ่านช่องทาง จัดเวทีเสวนา การแสดงนิทรรศการ การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ ต่าง ๆ เช่น การสร้าง Website Facebook และ Line เป็นต้น
- (5) พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร
- (6) พัฒนาครูให้มีทักษะการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2
- (7) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และภาษาที่ 3 ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม

นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. บทนำ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายถึง รวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ในทุกมิติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็น พลโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมี ทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนา สมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) 2) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดี ของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม 3) พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 4) พัฒนาผู้เรียนให้มี ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 5) การจัดการศึกษาเพื่อ การบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 7) นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ และการพลเมืองโลกที่ดี (Global Citizen)
2. ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบ ต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม
3. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพในแต่ละช่วงวัยอย่างมีคุณภาพมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีทักษะอาชีพตามความต้องการและความถนัด
4. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งในด้านที่มี พัฒนาการปกติและด้านที่มีความบกพร่องหรือความแตกต่างทางการเรียนรู้ หรือความสามารถ พิเศษ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะ ครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียน
5. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่ สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
6. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทน และสามารถ พึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนและการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สามารถป้องกันตนเองจากปัญหาเสพติดได้

3. ประเด็นกลยุทธ์

- 3.1 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education)

3.1.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลัก ของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศ ทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพตามความต้องการ และมีทักษะ ในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่

3.1.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) พัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิต และทักษะอาชีพตามความต้องการได้ และมีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเอง จากภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- (2) ปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของพื้นที่
- (4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือความสามารถพิเศษ

3.2 พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

3.2.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม
- (3) ร้อยละของสถานศึกษาที่ปรับปรุงหลักสูตร จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม
- (4) ร้อยละของสถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตร จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ ในหลวงรัชกาลที่ 10 และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด

3.3 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.3.1 ตัวชี้วัด

- (1) ด้านผู้เรียน
  - 1) ร้อยละของผู้เรียนระดับปฐมวัย ได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น
  - 2) ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีพัฒนาการที่ครบถ้วน
  - 3) ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และมีนิสัยรักการอ่าน
  - 4) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะการคิด วิเคราะห์
  - 5) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่อง การอ่าน (Reading Literacy)
  - 6) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่อง คณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)
  - 7) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่อง วิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)
  - 8) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะสื่อสารอังกฤษ และสื่อสารภาษาที่ 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 9) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะด้าน Digital Literacy ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 10) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความรู้ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

- 11) ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา
  - 12) ร้อยละ 60 ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีสมรรถนะการเรียนรู้เรื่องการอ่านตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานขึ้นไป (ระดับ 2) ตามแนวทางการประเมิน PISA
  - 13) ร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมดได้รับการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA
- (2) ด้านสถานศึกษา
- 1) ร้อยละของสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)
  - 2) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ STEM ศึกษา
  - 3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอนหรือบันได 5 ขั้น (IS: Independent Study)
  - 4) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อที่จะเข้ารับการพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น
- (2) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย
- (4) ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ
- (5) จัดให้มีโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถพัฒนาเด็กก่อนประถมให้มีพัฒนาการความพร้อม เพื่อเตรียมตัวไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- (6) พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็น 3 ด้าน
  - 1) การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
  - 2) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)
  - 3) การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)

- (7) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) และสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3
- (8) มีความรู้ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- (9) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)
- (10) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ STEM ศึกษา
- (11) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอนหรือบันได 5 ขั้น (IS: Independent Study)
- (12) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้ และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ เช่น
  - 1) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม
  - 2) ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
  - 3) ความรู้ทางวิศวกรรม และความคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา
  - 4) ความรู้และทักษะในด้านศิลปะ
  - 5) ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์
- (13) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินสมรรถนะตามแนวทางการประเมิน PISA ด้วยระบบการสอบ แบบ Online ให้กับผู้เรียนทุกคนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
- (14) ส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในทางการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA ให้แก่ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน
- (15) ให้บริการเครื่องมือการวัดและประเมินอิงสมรรถนะตามแนวทางการประเมินผลผู้เรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ด้วยระบบ Online Testing
- (16) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรและแผนการเรียนนำไปสู่ความเป็นเลิศในแต่ละด้าน
- (17) ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านศิลปะดนตรีและกีฬาโดยจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะด้าน
- (18) พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด และเป็นนวัตกร ผู้สร้างนวัตกรรม

3.4 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.4.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของผู้เรียน มี ID plan และ Portfolio เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัด
- (3) ร้อยละของผู้เรียนที่มีสุขภาวะที่ดีทุกช่วงวัย
- (4) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา

3.4.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) สร้างกลไกของระบบแนะแนวทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อิงสมรรถนะและเตรียมความพร้อมสู่การประกอบสัมมาอาชีพ
- (2) พัฒนารายวิชาที่ส่งเสริมการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
- (3) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ เช่น ทีวีศึกษาล้ำสุดระยะสั้น
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ในทักษะอาชีพที่ตนเองถนัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ
- (5) ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของอนามัย
- (6) ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning : SEL) ในทุกช่วงวัย
- (7) สถานศึกษามีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา

3.5 การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับมาตรฐานสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development: EESD)
- (3) ทุกสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)

3.5.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาการจัดการศึกษาเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานทุกสังกัดจัดสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับหลัก Zero waste และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development: EESD)
- (4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

3.6 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3.6.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละระดับ
- (2) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะ
- (3) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ อาทิ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี เป็นต้น

3.6.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยบริการและที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้วยระบบและรูปแบบที่หลากหลาย
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนรวมและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ
- (4) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
- (5) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- (6) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (7) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

- (8) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (9) ส่งเสริม สนับสนุน การใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์
- (10) ส่งเสริม สนับสนุน เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- (11) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่มีความสามารถพิเศษในด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และอื่นๆ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศพร้อมก้าวสู่สากล
- (12) ส่งเสริม สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- (13) จัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ
- (14) จัดให้มีกลุ่มงานระบบประกันคุณภาพในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง
- (15) ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาจัดทำ รวบรวม ผลิต พัฒนา และเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม งานวิจัยทางการศึกษา
- (16) สำรวจสภาพอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา จัดทำผังบริเวณ จัดทำแบบรูปและรายการสิ่งก่อสร้าง
- (17) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
- (18) ส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพและกลุ่มสถานศึกษา ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- (19) ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด
- (20) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองในพื้นที่ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ
- (21) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา

3.7 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.7.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่าน Digital Platform
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อให้พัฒนาตนเองผ่าน Digital Platform

3.7.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) พัฒนาระบบคลังข้อมูล องค์กรความรู้ เพื่อให้บริการ Digital Textbook ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด สื่อ วัสดุโ และองค์กรความรู้ประเภทต่าง ๆ และให้บริการแก่ผู้เรียนให้การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- (2) พัฒนา Digital Platform เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- (3) สถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน Digital Platform

นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

1. บทนำ

การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ตั้งแต่การจูงใจ คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ ปรับเปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ เป็นมืออาชีพ มีทักษะวิชาชีพขั้นสูง โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” สร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้มีการออกแบบ วางแผนการผลิตและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพขั้นสูง เงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ให้สามารถจูงใจบุคคลที่เก่ง ดี มีความรู้ มาเป็นครู มีการวางแผนอัตรากำลังระยะยาว (20 ปี) ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการผลิตครู และมีการวางแผนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยนำ Digital Platform มาเป็นเครื่องมือทั้งการพัฒนา อบรมครู และการจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติครู ประวัติการพัฒนา ฝึกอบรม นำไปสู่การวิเคราะห์ วางแผนกำลังคนได้อย่างต่อเนื่อง

2. เป้าประสงค์

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง

3. ประเด็นกลยุทธ์

3.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครู ในการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

3.1.1 ตัวชี้วัด

- (1) สถานศึกษามีแผนความต้องการครูระยะ 20 ปี
- (2) สถานศึกษามีกรอบสมรรถนะครูที่สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (3) สถานศึกษาทุกแห่งมีจำนวนครูอย่างเหมาะสม และพอเพียงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3.1.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการวิเคราะห์ความขาดแคลนและความต้องการครู
- (2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการกำหนดสมรรถนะครูให้สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21
- (3) ประสานความร่วมมือ ในการวางแผนในการผลิตครูทั้งระบบ
- (4) สถาบันการศึกษาผลิตครูตามความต้องการและความขาดแคลนครู ระยะ 20 ปี

(5) ประสานความร่วมมือ ติดตาม ประเมินผล การผลิตครู

3.2 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม

3.2.1 ตัวชี้วัด

- (1) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท มีศักยภาพในการปฏิบัติงานครบตามความจำเป็น ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

3.2.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (Need Assessment) ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการพัฒนารูปแบบและครบวงจร
- (2) กำหนดกรอบและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เชื่อมโยงกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)
- (3) ประสานกับสถาบันการศึกษา สถาบันครูพัฒนา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำหลักสูตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรที่กำหนด
- (4) สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนและเข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรที่กำหนดที่เชื่อมโยงความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)
- (5) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
- (6) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)
- (7) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีความรู้ทักษะด้าน Digital Literacy, Digital Pedagogy ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ทักษะสื่อสารภาษาที่ 3
- (8) ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษของครูที่สอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด
- (9) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (Differentiated Instruction)
- (10) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking)

- (11) ส่งเสริมและพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และการสอนแบบคละชั้น
- (12) ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ
- (13) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองผ่านระบบ Online และแบบ Face-to-Face Training
- (14) ปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการประเมินครู โดยเน้นการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนโดยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก และประเมินจรรยาบรรณของครู ทุก ๆ 5 ปี (ประเมิน 360 องศา)

3.3 นำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

3.3.1 ตัวชี้วัด

- (1) สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดทุกแห่งมีระบบฐานข้อมูลผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนาครูทั้งระบบ
- (2) ร้อยละของบุคลากรในสังกัดที่พัฒนาตนเองผ่านระบบ Digital Technology
- (3) ร้อยละของ Digital Content เกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขาที่ขาดแคลน

3.3.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) พัฒนา Digital Platform เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ
- (2) พัฒนา Digital Platform ระบบบริหารจัดการผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ
- (3) พัฒนา Digital Content ในองค์ความรู้การจัดการศึกษาในสาขาที่ขาดแคลน เช่น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้เรียนที่มีความแตกต่าง เป็นต้น
- (4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Digital Technology

นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1. บทนำ

การสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนทุกคน และทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้เข้าถึงการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน โดย 1) เน้นการสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษาทั้งระบบตั้งแต่การสำมะโนประชากรวัยเรียน การรับเด็กเข้าเรียน การตรวจสอบติดตามการเข้าเรียน การติดตามเด็กนักเรียนออกกลางคัน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพื้นที่ และการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา 2) ปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ เช่น มาตรฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุครุภัณฑ์ เป็นต้น มาตรฐานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านระบบงบประมาณ มาตรฐานด้านความปลอดภัย และมาตรฐานด้าน Digital Technology เป็นต้น 3) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 4) ปรับเปลี่ยนกระบวนการงบประมาณตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนตรงไปยังผู้เรียนและสถานศึกษาโดยตรง และมีความเหมาะสม เพียงพอ และ

นำ Digital Technology มาเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงการบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. เป้าประสงค์

สร้างโอกาสให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงการบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน และลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

3. ประเด็นกลยุทธ์

3.1 ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3.1.1 ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของเด็กวัยเรียนที่เข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา
- (2) ร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน
- (3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนและการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ
- (4) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบฐานข้อมูลประชากรวัยเรียนและสามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- (2) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน (0-6 ปี)
- (3) สถานศึกษาร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ จัดทำแผนการนักเรียนทุกระดับ
- (4) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตาม ตรวจสอบ เด็กวัยเรียนได้เข้าถึงการบริการการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ครบถ้วน
- (5) สถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อเก็บรวบรวม เชื่อมโยง ข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดบริการการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

3.2 ยกระดับสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับ และทุกประเภท ให้มีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้พัฒนาผู้เรียน มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน

3.2.1 ตัวชี้วัด

- (1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา มีกรอบมาตรฐานสถานศึกษา
- (2) ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาตามที่กำหนด

3.2.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) จัดทำมาตรฐานสถานศึกษาโดยพิจารณาจากปัจจัย หรือองค์ประกอบขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานเสมอกัน ตามบริบทเชิงพื้นที่ เช่น
  - 1) ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น
  - 2) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3) ด้านการบริหารจัดการ
  - 4) ด้านงบประมาณ
  - 5) ด้านความปลอดภัย และ
  - 6) ด้าน Digital Technology
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด

3.3 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3.3.1 ตัวชี้วัด

- (1) มีข้อมูลสารสนเทศของการจัดการศึกษาพิเศษ ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ
- (2) สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษมียุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ
- (3) ทุกสถานศึกษาในสังกัดมีความพร้อมทั้งระบบ เพื่อสามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3.3.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของการจัดการศึกษาพิเศษ ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษจัดทำกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติเชิงรุก เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานแบบมีส่วนร่วม
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนระบบการจัดการศึกษาพิเศษ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
- (4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดมีความพร้อมทั้งระบบ เพื่อสามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
- (5) จัดให้มีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษ ในการติดตาม ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนผู้เรียน และสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ

3.4.1 ตัวชี้วัด

- (1) มีรูปแบบหรือแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา โดยตรงอย่างเหมาะสม
- (2) ผู้เรียนทุกคน และสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (3) จำนวนโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา

3.4.2 แนวทางการดำเนินงาน

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา ทั้งด้านความเหมาะสม เพียงพอ
- (2) จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง
- (3) ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

3.5 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3.5.1 ตัวชี้วัด

- (1) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่สามารถเชื่อมต่อกับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
- (2) สถานศึกษามี Digital Device เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5.2 แนวทางการดำเนินงาน

- (1) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในพัฒนาทักษะด้าน Digital Literacy แก่ผู้เรียน
- (3) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียน Digital
- (4) ส่งเสริม สนับสนุน Digital Device สำหรับผู้เรียนทุกระดับอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- (5) ส่งเสริม สนับสนุน Digital Device และพัฒนา Digital Pedagogy สำหรับครูอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology: DLIT)
- (7) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

1. บทนำ

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จะเน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัด ให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ แยกแยะบทบาทหน่วยงานแต่ละระดับอย่างชัดเจน เช่น ระดับปฏิบัติ ระดับที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม เป็นหน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส เป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็น Digital เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา 3) ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ 4) ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ และ 5) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ต่อไป

2. เป้าประสงค์

สถานศึกษา และหน่วยงานระดับภูมิภาคมีความอิสระในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3. ประเด็นกลยุทธ์

3.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

3.1.1 ตัวชี้วัด

- (1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์การประเมินส่วนราชการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด
- (2) ร้อยละของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกในระดับดีขึ้นไป

- (4) ร้อยละของหน่วยงานผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA: Integrity & Transparency Assessment)

3.1.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- (2) ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
- (3) ยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สถานศึกษา และองค์กรบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์
- (4) กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดทุกหน่วยงานใช้ระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานตามหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA: Integrity & Transparency Assessment)

3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา

3.2.1 ตัวชี้วัด

ร้อยละของสถานศึกษาหน่วยงานมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

3.2.2 แนวทางการดำเนินงาน

- (1) ส่งเสริมการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-based Management) รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ “CLUSTERS”
- (2) ส่งเสริม การมีส่วนร่วม จัดทำแผนบูรณาการจัดการศึกษา ในระดับพื้นที่
- (3) สร้างความเข้มแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ สหวิทยาเขต กลุ่มโรงเรียน ฯลฯ
- (4) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่
- (5) ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และ มีส่วนร่วมรับผิดชอบ (Accountability) ในการบริหารจัดการศึกษา
- (6) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3.3 ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่

3.3.1 ตัวชี้วัด

- (1) มีรูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการของโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ
- (2) มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการกระจายอำนาจทั้งระบบ
- (3) มีรูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดคุณภาพ
- (4) ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐาน (มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย/ศูนย์การศึกษาพิเศษ) และพัฒนาสู่ระดับสากล
- (5) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กลดลง
- (6) ร้อยละของผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.3.2 แนวทางการดำเนินการ

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ระบบการบริหารงานของหน่วยงาน
บทบาทหน้าที่ทั้งระดับปฏิบัติ และรับการกำกับติดตาม
- (2) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนารูปแบบการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา
4 ด้าน ให้สถานศึกษา โดยในปีงบประมาณ 2562 ให้ศึกษานำร่องรูปแบบ
การกระจายอำนาจ เช่น
  - 1) เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
  - 2) โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School)
  - 3) Autonomous School
- (3) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบโครงสร้างของสถานศึกษา (Enterprise Architecture)
ในฐานหน่วยงานระดับปฏิบัติ และหน่วยงานระดับกำกับติดตามให้เหมาะสมกับ
บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน
- (4) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา Digital Technology ใช้ในการจัด
การศึกษาทั้งระบบ (Digital Transformation)
- (5) สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่สนับสนุน
การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสายผู้สอนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น
- (6) ยกกระดับสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นศูนย์กลางในการ
พัฒนาทักษะ และคุณภาพชีวิตของชุมชน
- (7) สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เช่น
โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนนวัตกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนา โรงเรียนประชา
รัฐ โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนห้องเรียนกีฬา ฯลฯ

- (8) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการตรวจสอบติดตามเพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
- (9) สร้างมาตรฐาน และกำหนดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
- (10) ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนขนาดเล็กมีระบบการบริหารจัดการที่หลากหลาย เช่น การบริหารจัดการแบบกลุ่มโรงเรียน การสอนแบบคละชั้น
- (11) พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารที่มีศักยภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก พิจารณาค่าตอบแทนพิเศษและสวัสดิการอื่น ๆ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก
- (12) ปรับปรุงกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจ
- (13) สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงาน และจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 เปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ

3.4.1 ตัวชี้วัด

- (1) มีรูปแบบหรือแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา โดยตรงอย่างเหมาะสม
- (2) ผู้เรียนทุกคนและสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (3) จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา

3.4.2 แนวทางการดำเนินงาน

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา ทั้งด้านความเหมาะสม เพียงพอ
- (2) จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง
- (3) ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

3.5 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

3.5.1 ตัวชี้วัด

- (1) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5.2 แนวทางการดำเนินงาน

- (1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพและการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วงชีวิต เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ
- (2) พัฒนา Digital Platform ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ
- (3) พัฒนา Digital Platform ด้านการบริหารงาน เพื่อสนองต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรตามภารกิจที่รับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลบุคลากรที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบตั้งแต่การคัดสรร บรรจุแต่งตั้ง ตลอดจนเชื่อมโยงถึงการพัฒนาครู เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าในอาชีพ
- (4) พัฒนา Digital Platform ระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลประชากรด้านการศึกษาของประเทศ
- (5) พัฒนา Big Data เพื่อเชื่อมโยง วิเคราะห์ข้อมูลทุกมิติ นำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางการเสริมทักษะ

และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

R

E

E

A

R

C

S

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการเสริมทักษะ

และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ - มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ / ชั่ว - ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ชอบ
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือ การฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ
๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด
๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
๒. ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสดำเนินชีวิตที่เป็นพลเมืองดี
๓. การเป็นพลเมืองดีคือ "เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ" เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำเอกสาร “แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน” เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ โดยมีเนื้อหาที่ประกอบด้วย กรอบแนวคิด แนวทางการเสริมทักษะอาชีพที่หลากหลาย การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ และแนวทางการออกเอกสารใบรับรองการเรียนอาชีพ ที่นำไปสู่ความมุ่งหวังผลสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้น คือ การที่นักเรียนได้สำรวจและค้นพบตนเอง ผ่านการทดลองทำแบบวัดแววอาชีพและการสัมผัสการทำงานจริง ผ่านการฝึกประสบการณ์อาชีพต่างๆ รวมทั้งได้พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะอาชีพและทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ที่สอดคล้องกับความถนัดและศักยภาพของบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสาร “แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน” ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความถนัดและศักยภาพของแต่ละบุคคลสัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปสู่ Thailand ๔.๐

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง	หน้า
พระบรมราโชบายด้านการจัดการศึกษา	
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๑
วัตถุประสงค์	๓
กรอบแนวคิดในการเสริมทักษะอาชีพ	๓
กรอบแนวคิดในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๕
บทที่ ๒ การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษา	๘
แบบวัดแววอาชีพ	๑๐
การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา	๑๘
แนวทางการเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา	๑๙
- การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน	๑๙
- การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม	๑๙
- การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ	๒๒
- การจัดโครงการอาชีพ	๒๓
- การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ	๒๔
- การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๒๔
- หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ	๒๕
- เกณฑ์การจบการศึกษา	๒๕
บทที่ ๓ การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๒๗
ความหมาย	๒๘
แนวทางการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๒๘
ตัวอย่างกิจกรรมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๒๙
สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้	๓๐
ลักษณะงานเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๓๐

เรื่อง

หน้าที่

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน	๓๑
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง	๓๓
แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	๓๕
บทที่ ๔ เอกสารรับรองการเรียนอาชีพ	๓๘
ตัวอย่างใบรับรองการเรียนอาชีพ	๔๑
แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๔๕
เอกสารอ้างอิง	๔๗
ภาคผนวก	๔๙
จดหมายขอส่งตัวนักเรียนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๕๐
แบบสำรวจความสนใจในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ	๕๑
แบบบันทึกแหล่งเรียนรู้	๕๒
แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (สำหรับนักเรียน)	๕๔
แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (สำหรับผู้ปกครอง)	๕๕
คณะทำงาน	๕๖

การเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

บทที่

วัตถุประสงค์

๑

เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตนเอง สามารถวางแผนตัดสินใจเลือกเส้นทาง การศึกษา และการประกอบอาชีพในอนาคต

๒

เป็นแนวทางการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสอดคล้องกับตนเอง และแนวโน้มตลาดงานในอนาคต

๓

เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ในการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

ภาวะผู้นำ
Leadership

การคิดวิเคราะห์
Analytical thinking

การสร้างสรรค และนวัตกรรม
Creativity & Innovation

เทคโนโลยี
Technology

ความรับผิดชอบ
Responsibility

การสื่อสาร
Communication

ความซื่อสัตย์
Honesty

บทที่ ๑ บทนำ

การเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ในการสร้างพื้นฐาน ให้แก่นักเรียนด้านการมีงานทำ มีอาชีพ ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนด้านอื่นๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไป อย่างแพร่หลายส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต โลกของการทำงานและการประกอบอาชีพของนานา ประเทศ รวมถึงประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตระหนักเห็นความสำคัญ ของการเตรียมความพร้อมพัฒนาประเทศในทุกด้านโดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ “Thailand ๔.๐” ขึ้น ซึ่งปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ ทรัพยากรมนุษย์ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียมความรู้ทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานที่ถูกต้องและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

เพื่อให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สัมผัสและเรียนรู้อาชีพ จากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจ เลือกเส้นทางการศึกษาการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ อาชีพของนักเรียนขึ้น เพื่อเตรียมคนให้มีทักษะและศักยภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการศึกษาต่อและมีงานทำอย่างมีคุณภาพ การจัดเสริมทักษะอาชีพระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถดำเนินการได้โดยร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานสถาน ประกอบการ สังคม ชุมชน หรือสถาบันทางการศึกษาด้านอาชีพร่วมกันพิจารณานำอาชีพมาจัดเป็นรายวิชา เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพอย่างหลากหลาย รวมถึงการให้นักเรียนได้สร้างเสริม ประสบการณ์อาชีพและการถอดประสบการณ์อาชีพ ได้ค้นพบความสนใจ และความถนัดของตนเองเห็น เส้นทางชีวิตเพื่อวางแผนศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ หรือเรียน ควบคู่ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมี เป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถพัฒนาทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียน ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตัวเอง จนสามารถวางแผนตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด

๒. เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้รับการเสริมทักษะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๓. เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจของตนเองที่เกี่ยวข้องกับโลกของการทำงาน จากการสัมผัสงานในสภาพจริงในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

๔. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับนักเรียน

กรอบแนวคิดในการเสริมทักษะอาชีพ

การเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มุ่งเน้นการให้องค์ความรู้ การฝึกทักษะ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวนักเรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน และทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพเข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของนักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๑.สำรวจและวิเคราะห์งานอาชีพที่นักเรียนสนใจ	นักเรียนสำรวจ วิเคราะห์โลกของอาชีพ และค้นพบ ความสนใจ ความถนัดและ เลือกเส้นทางอาชีพของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้สำรวจงานอาชีพที่นักเรียนสนใจ - ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ เปรียบเทียบความสอดคล้องกับตลาดงาน ชุมชน และท้องถิ่น - นักเรียนใช้เครื่องมือประเมินบุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนที่สอดคล้องกับอาชีพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รวบรวมเครื่องมือแบบวัดแหว่ต่างๆ ไว้ในเว็บไซต์ www.obeccareer.com

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
๒. ประสานความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการร่วมกำหนดความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดความรู้ทักษะอาชีพ คุณลักษณะและขอบข่ายอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ โดยจัดทำรูปแบบการเรียนรู้ บูรณาการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ตามความถนัดและความสนใจ	- สถานศึกษาประสานและร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะ และการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ระยะเวลารวมทั้งการจัดเสริมทักษะอาชีพ การใช้สื่อ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสถานที่ฝึกประสบการณ์
๓. นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษากำหนดหลักสูตรสถานศึกษาในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น รายวิชา พื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้นักเรียนพัฒนาไปสู่การประกอบอาชีพ	- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ประชุมวิเคราะห์ จัดทำแผนกลยุทธ์ และหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพพร้อมกัน - สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพ กำหนดเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกทักษะ การสร้างคุณลักษณะที่จำเป็น สอดคล้องกับอาชีพ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา - นักเรียนได้ค้นหา ความถนัด ความต้องการ ค้นพบตัวตน วางแผนเส้นทางการศึกษาต่อและการมีงานทำ - ครูนำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพลงสู่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
๔. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล	มีการวัดและประเมินผลการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียน	- สถานศึกษา และผู้ประกอบการ มีการร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน - สถานศึกษาจัดทำแนวทาง/เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามสภาพจริง - ผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการวัดและประเมินผล รวมทั้งรับรองการเรียนอาชีพ

กรอบแนวคิดในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ มุ่งให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness) ได้สำรวจอาชีพ (Career Exploration) และการเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation) และเป็นแนวทางในการปฏิบัติสู่การได้สัมผัสโลกของการทำงานตามสภาพจริงจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand ๔.๐ โดยผู้บริหาร ครูแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือกับบุคคล/องค์กร/หน่วยงานในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์ในสถานที่การทำงานจริง

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>๑. การตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness)</p> <p>หมายถึง การรู้ถึงคุณค่าของอาชีพที่มีต่อการดำรงชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> -นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักโลกอาชีพ -นักเรียนรู้ความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เพื่อการเลือก อาชีพได้เหมาะสมกับตน -นักเรียนมีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ -นักเรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของอาชีพที่สนใจ -นักเรียนมีคณต้นแบบในอาชีพ ที่สนใจ 	<p>ครูให้นักเรียนรู้จักตนเองโดย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แบบสำรวจ แบบทดสอบเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น โปรแกรมวัดความถนัดทางอาชีพฯ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ จากเว็บไซต์ www.obeccareer.com www.supergen.com www.academic.obec.go.th เป็นต้น ๒. จัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรฯ ให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ และแนวโน้มตลาดแรงงาน ๓. นำข้อมูลผลการเรียน การทำกิจกรรม เพื่อทราบความสนใจ ความสามารถ และ ความถนัดของนักเรียน ๔. จัดกิจกรรมเสริมแนะแนวอาชีพ เช่น เชิญ Idol มาแนะแนวอาชีพเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและศึกษาเส้นทางอาชีพของบุคคลต้นแบบ

กรอบแนวคิด	เป้าหมายการจัดกิจกรรม	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>๒. การสำรวจอาชีพ (Career Exploration)</p> <p>หมายถึง การที่นักเรียนได้รับรู้ รู้จักอาชีพต่างๆ ทั้งอาชีพท้องถิ่น อาชีพในตลาดแรงงาน และอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อนำไปสู่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ</p>	<p>- นักเรียนรู้จักตนเองเพื่อสำรวจด้านการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมกับตน</p> <p>-นักเรียนรู้จักอาชีพในชุมชนท้องถิ่น จังหวัดและภูมิภาค</p> <p>-นักเรียนคาดคะเนอาชีพที่จะหายไป อาชีพในอนาคตที่ต้องการ</p> <p>-นักเรียนมีแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>-นักเรียนสำรวจทางเลือกอาชีพที่ เหมาะสมกับตนเอง</p> <p>-นักเรียนวางแผนเส้นทางสู่อาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด/ภูมิภาค</p>	<p>ครูเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพที่ทันสมัยเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลโลกอาชีพ - ข้อมูลตลาดแรงงาน - ข้อมูลสถานประกอบการและแห่งเรียนรู้ - การศึกษาอาชีพของพ่อแม่ ผู้ปกครอง - การสัมผัสอาชีพ - การฟัง การดู การพบปะ Idol อาชีพรุ่นใหม่เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ - การใช้ข้อมูลมองหาแนวโน้ม ช่องทางการทำงาน <p>การศึกษาความเชื่อมโยงของอาชีพต่างๆ โดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์</p> <p>www.obeccareer.com</p> <p>www.supergeniz.com</p> <p>www.academic.obec.go.th เป็นต้น</p>
<p>๓. การเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation)</p> <p>หมายถึง ความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพรวมถึง การทบทวนตนเอง ทางด้านอาชีพเพื่อนำไปสู่ การเลือกอาชีพที่เหมาะสม กับความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพของตน</p>	<p>-นักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์ อาชีพที่สนใจ</p> <p>-นักเรียนมีทักษะพร้อมเข้าสู่อาชีพที่สนใจ</p> <p>-นักเรียนมีทักษะความสามารถ และ คุณสมบัติที่ตลาดแรงงาน/สถานประกอบการต้องการ</p> <p>- นักเรียนมีการทบทวนตนเอง ทางด้านอาชีพเพื่อเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตน</p>	<p>-การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา</p> <p>-การเตรียมตัวสู่อาชีพ ด้วยกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจัดโปรแกรม/รายวิชาเพิ่มเติมต่อเนื่อง ๒. การจัดกิจกรรมภูมิภาวะทางอาชีพ ๓. การจัดชมรมหรือกลุ่มหารายได้ในโรงเรียน ๔. การร่วมกับสถานประกอบการรับนักเรียนหารายได้ระหว่างวันหยุด ระหว่างปิดภาคเรียน ๕. จัดหาที่ปรึกษา/ผู้รู้ ให้นักเรียนริเริ่มทำธุรกิจหรือบริการของตน ๖. การฝึกทักษะพื้นฐานของอาชีพที่สนใจหรือที่เลือกศึกษาต่อ ๗. เรียนรู้และฝึกการตัดสินใจเลือกอาชีพ <p>- การทบทวนตนเองด้านอาชีพ</p>

นอกจากการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น แล้วนั้น ยังมีทักษะหรือความชำนาญที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับความชำนาญในงานด้านใดด้านหนึ่งโดยตรง แต่เป็นตัวผลักดันให้การทำงานประสบความสำเร็จและก้าวหน้า ที่เรียกกันว่าทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงาน ช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับการทำงาน ทำให้คนนั้นๆ มีลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะจำเป็นสำหรับอาชีวดังกล่าว อาจกล่าวได้มีความสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่นักเรียนจะต้องมีติดตัวก่อนจบการศึกษา เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประกอบด้วย

๑. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking & Problem solving)
๒. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & Innovation)
๓. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding)
๔. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership)
๕. ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information & Media literacy)
๖. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT literacy)
๗. ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning skills)

ทั้งนี้ ทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ (soft skills) ที่นับได้ว่ามีความสำคัญในการประกอบอาชีพทุกอาชีพ คือการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานเป็นอย่างมีจิตสำนึกบนพื้นฐานของความถูกต้อง นักเรียนต้องได้รับการสร้างเสริมในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความขยันและอดทน ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ฯลฯ เพื่อเป็นการปลูกฝัง ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดี ที่ควรประพฤติปฏิบัติ ในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นคุณธรรมสำคัญที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ

การเตรียมคุณภาพและความพร้อมของนักเรียนเพื่อเข้าสู่โลกของงานและการมีงานทำนับเป็นภารกิจสำคัญของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพตลอดจนช่วยนักเรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในสถานประกอบการและตลาดแรงงานในอนาคต ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ตระหนักในคุณค่าของอาชีพว่าอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตรวมทั้งสถานการณ์การทำงานทั้งในและต่างประเทศ และทิศทางการพัฒนาตนเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในวันข้างหน้า

การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษา

บทที่ ๒

๑. รายวิชาพื้นฐาน บูรณาการใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. รายวิชาเพิ่มเติม
  - เลือกเรียนตามความสนใจ (Shopping Course)
  - ชุดรายวิชาต่อเนื่อง (Block Course)
๓. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๔. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
๕. โครงการอาชีพ
๖. การจัดฐานการเรียนรู้สู่อาชีพ
๗. หลักสูตรวิชาชีพพระยະสัน

โครงสร้างเวลาเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)		
	ประถม	มัธยม	มัธยม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้	๘๐๐	๘๐๐	๑,๕๐๐
รายวิชาเพิ่มเติม	๔๐	๒๐๐	๑,๘๐๐
รวม	๘๔๐ (4%)	๑,๐๐๐ (17%)	๓,๓๐๐ (44%)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๗๖๐ (๒๖%)
รวมทั้งหมด	๓,๓๐๐ ชั่วโมง		

รายวิชาเพิ่มเติม
 วิชาที่เลือกเรียนร่วมกับภาคเรียน
 มีข้อเสนอแนะการเรียน
 รายวิชาเพิ่มเติม
 ที่สามารถเลือก
 เรียนร่วมกับภาคเรียน

www.obeccareer.com

รวบรวมข่าวสาร แนวโน้มอาชีพ ทักษะอาชีพ เส้นทางอาชีพ
 ทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพ และแบบวัดแววอาชีพ

บทที่ ๒

การเสริมทักษะอาชีพ ในสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับมีทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การส่งเสริมทักษะอาชีพช่วยให้นักเรียนสามารถก้าวสู่โลกการทำงานหรือการศึกษาต่ออย่างมีคุณภาพ เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะและประสบการณ์ ในอาชีพต่าง ๆ สามารถค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา

เครื่องมือประเมินในการวัดแววความสนใจ ความถนัด ศักยภาพ บุคลิกภาพทางด้านอาชีพ เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถนำไปวางแผนและประกอบอาชีพ สามารถค้นหาและเลือกใช้ได้จากเว็บไซต์ www.obeccareer.com โดยมีรายละเอียด ชื่อแบบวัด กลุ่มผู้ใช้ วัตถุประสงค์ วิธีใช้ และจุดเด่น

การสำรวจและค้นหาความสนใจและความถนัดด้านอาชีพ

การสำรวจและค้นหาความสนใจและความถนัดด้านอาชีพของนักเรียนนับได้ว่าเป็นความจำเป็นและสำคัญในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน ที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับขั้น ซึ่งการใช้เครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพ นับได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้สำรวจรู้จักวิเคราะห์ และค้นพบความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพ ทำให้นักเรียนมีข้อมูลนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจวางแผนและสร้างเส้นทางการศึกษาต่อเส้นทางการมีงานทำ

สำหรับเครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพ ครูแนะแนว/ครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ปรึกษาสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ต่อเนื่องถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้รวบรวมเครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนในกลุ่มช่วงวัยต่างๆ (www.obeccareer.com) ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๑	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ.	แบบวัดความถนัดทางอาชีพนักเรียน ม.๓	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	<p>๑. เข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ http://guidancecenter.obec.go.th</p> <p>๒. ทำแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ</p> <p>๓. ไปประมวลผลประมวลผลด้านความถนัดทางอาชีพ ออกมา ๓ ด้าน ได้แก่</p> <p>ด้านความถนัดด้านข้อมูล ความถนัดด้านบุคคล และความถนัดด้านเครื่องมือ</p> <p>ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในการเลือกอาชีพหรือการทำงานในอนาคต</p> <p>๔. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ</p>	<p>๑. ใช้งานผ่านระบบออนไลน์</p> <p>๒. มีการแปลผลชัดเจนเป็นรายบุคคล</p> <p>๓. เป็นเครื่องมือช่วยยืนยันความชัดเจนในตัวตน</p> <p>๔. การสรุปผล สามารถประมวลผลเป็นรายห้องเรียน/โรงเรียน/เขต/ประเทศ</p>	http://guidancecenter.obec.go.th/web/

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๒	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ.	แบบวัดความสนใจในอาชีพ ป.๔-ป.๖	นักเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ ๔ - ๖	<p>๑. ดาวน์โหลดแบบวัดความสนใจในอาชีพจาก www.obec.go.th พร้อมจัดพิมพ์เอกสารแจกให้นักเรียนคนละ ๑ ชุด ซึ่งมีทั้งหมด ๘ ด้าน ด้านละ ๑๕ ข้อ</p> <p>๒. ให้นักเรียนทำแบบวัดความสนใจในอาชีพ โดยใช้เวลาประมาณ ๕๐ นาที</p> <p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจแบบวัดความสนใจในอาชีพ</p> <p>๔. แปลผลจากแบบวัดความสนใจในอาชีพ เพื่อดูแนวโน้มความสนใจในอาชีพ</p>	<p>๑. ข้อคำถามสั้นกระชับเข้าใจง่าย</p> <p>๒. สะดวกในการแปลผล</p> <p>๓. ค้นพบแนวโน้มความสนใจในอาชีพ</p> <p>๔. เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ และวางแผนในการศึกษาต่อ</p>	http://www.obec.go.th/documents/๓๓๕๔๑
๓	กรมการจัดหางาน	แบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ	<p>๑. นักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ ๓ - ๖</p> <p>๒. บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ</p>	<p>๑. เข้าเว็บไซต์ของกรมการจัดหางาน</p> <p>๒. ใช้ระบบด้วย การ login</p> <p>- สำหรับคนที่เข้าครั้งแรกให้สมัครสมาชิกใหม่ เพื่อขอ username , password</p> <p>- สำหรับคนที่ มี User แล้ว ให้กรอกเลขประจำตัวประชาชน และ Password เพื่อเข้าสู่ระบบ</p>	<p>๑. ข้อคำถามเข้าใจง่าย</p> <p>๒. เหมาะสมกับวัย</p> <p>๓. การแปลผลของโปรแกรมสามารถครอบคลุมและมีความชัดเจน</p> <p>๔. เป็นที่รู้จักและสามารถใช้ได้ทุกหน่วยงาน</p> <p>๕. สามารถใช้งานผ่านในระบบออนไลน์ได้</p>	http://employmentguide.doe.go.th

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๓	กรมการจัดหางาน (ต่อ)			<p>๓. เลือกแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ</p> <p>๓.๑ Test A แบบทดสอบความสนใจด้านอาชีพ (Vocational Interest) มี ๕๔ ข้อ</p> <p>๓.๒ Test B แบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ (Basic Vocational) มี ๑๘ ข้อ</p> <p>๓.๓ Test C แบบทดสอบความมั่นใจตัวเอง (Self - Confidence Test)</p> <p>๔. กรอกรหัสก่อนทำแบบทดสอบ</p> <p>๕. กรอกรหัสก่อนทำแบบทดสอบให้ครบทั้งหมด</p> <p>๖. ไปรแกรมทำความเข้าใจความประมวลผลแบบทดสอบเพื่อทำการแปลผล</p> <p>๗. พิมพ์ผลแบบทดสอบเพื่อทำการวิเคราะห์ใบการวางแผนทางด้านการศึกษาและอาชีพต่อไป</p> <p>๕. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ</p>		

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๔	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	แบบทดสอบบุคลิกภาพ	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เข้าใช้งานเว็บไซต์ www.admissionpremium.com ๒. เลือกลงโปรแกรมค้นหาของ/ไปรษณีย์สำรวจอาชีพ ๓. ทำแบบทดสอบตามที่โปรแกรมกำหนด ๔. ระบบทำการประมวลผล ๕. แปลผล ๖. พิมพ์เอกสารการแปลผลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ช่วยวางแผนการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพ ๒. เป็นแนวทางการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพ ๓. ครูสามารถเข้าไปดูข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนการศึกษาต่อให้กับนักเรียน 	https://www.admissionpremium.com/careerexplore/
๕	Ai SCT บริษัทไฮริคิว คอสต์ติ้ง จำกัด สนับสนุนโดย อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.)	แบบทดสอบค้นหาศักยภาพตนเอง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เข้าใช้งานเว็บไซต์ www.mycareerai โดยสมัครใช้ Facebook user หรือ E-mail ล็อกอินผู้ใช้ไม่ได้ ๒. กรอกข้อมูลมหาวิทยาลัย...../คณะ...../สาขาวิชา..... ๓. ทำแบบประเมิน ๔ ด้าน (๑๑๕ ข้อ) <ul style="list-style-type: none"> -ด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา ๑๕ ข้อ -ด้านบุคลิกภาพ ๔๐ ข้อ -ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ๓๐ ข้อ -ด้านความสนใจ ๓๐ ข้อ ๔. ใช้เวลาทำแบบทดสอบประมาณ ๑๕ นาที ๕. สรุปผลออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ทั้ง ๔ ด้าน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ใช้งานผ่านระบบออนไลน์ ๒. ใช้เวลาไม่มากในการทำแบบทดสอบ ๓. ค่าถามสั้นกระชับ และง่ายในการทำความเข้าใจ ๔. ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกคณะและสายการเรียนอย่างมั่นใจ 	www.mycareerai

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๖	บริษัท ไทยซัมซุง อิเลคโทรนิคส์ จำกัด	แบบทดสอบค้นพบตนเอง ค้นพบอาชีพ	นักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๔ - ๖ และมีมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ - ๓	<p>๑. เข้าใช้งานผ่านเว็บไซต์ www.samsungsc.org/scd/</p> <p>๒. เลือกโปรแกรมค้นหาตัวเอง / โปรแกรมสำรวจอาชีพ</p> <p>๓. ให้นักเรียนทำแบบสำรวจหาปัญหาที่มีคำถาม ๔๐ ข้อ เมื่อนักเรียนทำแบบสำรวจครบทุกข้อแล้วเว็บแอปพลิเคชันจะแสดงเป็นแผนภูมิพหุปัญญาของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>๔. ให้นักเรียนศึกษาวิดีโอคลิปแนะนำแนวคิดพหุปัญญา ความยาวประมาณ ๗ นาที เพื่อแนะนำให้ผู้เรียนที่ทำแบบสำรวจได้รู้จักกับปัญญาแต่ละด้าน</p> <p>๕. นักเรียนเลือกขงวิดีโอคลิปที่ตนเองสนใจหรือตามแนวตามแนวพหุปัญญาที่ได้จากการประมวล เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญคุณสมบัตินี้ และทักษะของผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น</p> <p>๖. นักเรียนพิจารณาเปรียบเทียบและค้นหอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเองในอนาคต</p>	<p>๑. แบบสำรวจสามารถทำเป็นเอกสารนำมาใช้กับผู้เรียนได้โดยไม่ต้องใช้อินเตอร์เน็ต</p> <p>๒. มีความสะดวกในการทำแบบสำรวจเพราะสามารถทำในโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้หากมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต</p> <p>๓. การประมวลผลรวดเร็วสามารถแสดงเป็นแผนภูมิพหุปัญญาของแต่ละบุคคล</p> <p>๔. มีวิดีโอคลิปแนะนำอาชีพที่น่าสนใจ จำนวน ๕๔ คลิป เพื่ออธิบายความสำคัญคุณสมบัตินี้และทักษะของอาชีพที่น่าสนใจ</p>	www.samsungsc.org/scd/

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๗	Eduzone	แบบทดสอบค้นหาตนเอง	๑. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ๒. บุคคลทั่วไปที่สนใจ	๑. เข้าเว็บไซต์ของ www.eduzone.com ๒. เลือกแบบทดสอบที่ต้องการ ๓. เข้าสู่ระบบเพื่อทำแบบทดสอบ ๔. ระบบแปลผลแบบทดสอบ ๕. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. ด้านผู้ใช้ - เป็นแบบทดสอบที่สั้นเข้าใจง่ายและสามารถแปลผลได้อย่างชัดเจน ๒. ด้านโปรแกรม - เป็นข้อมูลที่อัพเดทเพิ่มและสร้างความแม่นยำ	http://ezeduzones.com/test/
๘	ทรู ปลูกปัญญา	แบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ	๑. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ๒. บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ	๑. เข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ www.truepllookpanya.com ๒. ทำแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ จำนวน ๑๘ ข้อ และแต่ละข้อจะมีข้อย่อย ๓ ข้อ ๓. โปรแกรมจะประมวลผลด้านความถนัดทางอาชีพ ออกมา ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความถนัดด้านข้อมูล ความถนัดด้านบุคคล และความถนัดด้านเครื่องมือ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในการเลือกอาชีพหรือการทำงานในอนาคต ๔. นำผลของแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	๑. สามารถทำแบบสอบถามผ่านสมาร์ตโฟน ๒. มีการประมวลผลที่รวดเร็ว และมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะเด่นของบุคลิกภาพ อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ และสาขาวิชาที่อาจเลือกศึกษาในอนาคตได้	www.truepllookpanya.com

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อแบบ	กลุ่มผู้ใช้	วิธีใช้	จุดเด่น	ลิงค์
๙	สำนักงาน บัณฑิตกระหรวง ศึกษาศึกษา	Application กวดูรู้ที่เรียน	นักเรียนหรือ ผู้สนใจ กำลังหาข้อมูล ที่ศึกษาต่อ	ดาวโหลดและติดตั้ง Application กวดูรู้ที่เรียน	๑. รวบรวมข้อมูลสถาบันการศึกษา จำนวนมากกว่า ๔๐,๐๐๐ สถาบันการศึกษา ๒. การใช้งานง่าย พร้อมด้วยตัวช่วย และข้อมูลที่หลากหลาย เช่น Quiz แบบทดสอบเพื่อค้นหาความถนัด พร้อมฟังก์ชันในการอ่านออกเสียง 'ไม่ว่าจะค้นหาทุกเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน ก็เจอได้ง่ายๆ ทั้งยังแชร์ความสนใจ ลง Facebook หรือโซเชียลมีเดีย อื่นๆได้อีกด้วย	https://play.google.com/store/apps/details?id=90.moe.click2school
๑๐	ศูนย์เครือข่าย กำลังคน อาชีวศึกษา	การค้นหาคำแห่ง ว่างงาน	นักเรียนหรือ ผู้สนใจ กำลังหาข้อมูล ตำแหน่งงาน	๑. เข้าใช้งานเว็บไซต์ https://www.ccp.go.th/v-cop/ ๒. กรอกข้อมูล ตำแหน่ง ที่นที่ วุฒิการศึกษา และกวดูค้นหา ๓. นำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาการเลือก อาชีพ	๑. รวบรวมข้อมูลตำแหน่งงานและสถิติ ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ๒. มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ต่างๆ	http://www.ccp.go.th/v-cop/

เป้าหมาย

การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความพร้อมของแต่ละช่วงวัยของนักเรียน ดังนี้

ระดับปฐมวัย : เตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมให้นักเรียน เป็นคนดี มีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ประหยัด พอเพียง รวมถึงมีโอกาสได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง บุคคลและสภาพแวดล้อม รวมทั้งอาชีพของคนในชุมชน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อกระตุ้นความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองของเด็กเกี่ยวกับอาชีพผ่านประสบการณ์ตามช่วงวัยของนักเรียน เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติในอาชีพตามแบบบุคคลในครอบครัว หรือในโรงเรียน เป็นต้น

ระดับประถมศึกษา : เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมแนะแนว ให้นักเรียนรู้จักอาชีพ และเห็นความสำคัญของอาชีพ (Career Awareness) ทั้งอาชีพของครอบครัว อาชีพในชุมชน อาชีพในท้องถิ่น อาชีพภายในประเทศและอาชีพนานาชาติ รวมทั้งการแนะนำอาชีพ หรือ ปฐมนิเทศอาชีพ (Career Orientation) ให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน รู้จักใช้เครื่องมือง่าย ๆ ในการทำงาน และสามารถทำงานด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนได้ สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการทำงานที่พึงประสงค์ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ชยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม รวมถึงใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างประหยัด คุ่มค่า และถูกวิธี เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้อาชีพ และการฝึกทักษะอาชีพในระดับที่สูงขึ้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนรู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง สามารถตัดสินใจวางแผนศึกษาต่อเพื่อเข้าสู่อาชีพ หรือออกไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต โดยผ่านการสำรวจความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง (Career Exploration) เรียนรู้ความแตกต่างของอาชีพ และค้นหาความต้องการของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม นักเรียนได้รับประสบการณ์ฝึกทักษะ และเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นของอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย สามารถวางแผนการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ หรือเรียนควบคู่ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมีเป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถนำทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไป

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : เตรียมให้นักเรียนเข้าสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) ศึกษาต่อในสาขาอาชีพที่ตนถนัด สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อวางพื้นฐานความรู้และทักษะทางอาชีพเฉพาะทางมากขึ้น โดยอาจจัดเป็นแผนการเรียนที่มีจุดเน้นและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความถนัดและความต้องการของตน มีโอกาสได้รับประสบการณ์และฝึกทักษะทางอาชีพ รวมถึงการปรับตัวเข้ากับอาชีพ (Career Assimilation) โดยทดลองฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงหรือ สถานการณ์จำลอง

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ การดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา เพื่อระดมความคิด และประสบการณ์มาใช้ในการกำหนดหลักสูตรและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความถนัดของนักเรียน ความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของตลาดงานและแนวโน้มลักษณะงานในอนาคต การพิจารณาเลือกจัดเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สำรวจและวิเคราะห์งานอาชีพที่นักเรียนสนใจ

สำรวจงานอาชีพที่นักเรียนสนใจผ่านกระบวนการต่างๆ ทั้งการใช้แบบวัดแวว/กระบวนการแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบความสอดคล้องกับตลาดงาน จากความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แผนความต้องการของจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๒ ประสานความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็น

ประสานและร่วมมือกับผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพอิสระ ประชาชนท้องถิ่น ครูผู้สอนพิจารณาความรู้ ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่นักเรียนต้องมีในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาการจัดเสริมทักษะอาชีพ การใช้สื่อ ทรัพย์สิน อุปกรณ์ และสถานที่ฝึกประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๓ นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษานำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา แล้วเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนได้ค้นหา ความถนัด ความต้องการ ค้นพบตัวตน วางแผนเส้นทางการศึกษาต่อโดยใช้ร่วมกับเครื่องมือประเมิน บุคลิกภาพ และความถนัดของนักเรียนที่สอดคล้องกับอาชีพ และผลการเรียนที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนานักเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ กำหนดเนื้อหาสาระ และแนวทางการวัดและประเมินผล

กำหนดเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกทักษะ การสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นที่สอดคล้องกับอาชีพ ให้นักเรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการการทำงาน จัดทำเครื่องมือวัดผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามสภาพจริง โดยออกแบบเครื่องมือวัดผลตามระดับคุณภาพในแต่ละขั้นตอน และประเมินชิ้นงาน

แนวทางเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา

การเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการในวิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การจัดโครงการอาชีพ การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ การเสริมทักษะอาชีพ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทำให้เกิดการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาไปสู่การประกอบอาชีพ ดังนี้

๑. การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับรายวิชาพื้นฐานใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ และ ๘) ภาษาต่างประเทศ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดเวลาเรียนของรายวิชาพื้นฐานในระดับประถมศึกษาจำนวน ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรวมจำนวน ๘๘๐ ชั่วโมง หรือ ๒๒ หน่วยกิตต่อปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรวม ๓ ปี จำนวน ๑,๖๔๐ ชั่วโมง หรือ ๔๑ หน่วยกิต

สถานศึกษาสามารถจัดสอนเสริมทักษะอาชีพได้อย่างหลากหลายที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในรายวิชาพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน และประกอบอาชีพโดยตรง รวมถึงการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้นักเรียนในลักษณะ Content - free รวมทั้งสถานศึกษาสามารถบูรณาการเนื้อหา (สาระการเรียนรู้) อาชีพและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาชีพได้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ เพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่การประกอบอาชีพได้

๒. การเสริมสร้างทักษะอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถจัดเวลาเรียนสำหรับการเสริมทักษะอาชีพในรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น โดยระดับประถมศึกษาจัดเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจัดเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง หรือ ๕ หน่วยกิตต่อปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดเวลาเรียนรวม ๓ ปี ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง หรือ ๔๐ หน่วยกิตตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดเสริมทักษะอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ความแตกต่างของอาชีพ ความรู้และทักษะที่ต้อง มีในการประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจ ค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเองเพื่อคิดวางแผนการศึกษาสู่อาชีพ หรือออกไปประกอบอาชีพได้

การจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัตินั้น ด้วยบริบทความพร้อมของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำคลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพ (www.obecareer.com) เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เก็บรวบรวมข่าวสารแนวโน้มอาชีพ ข่าวประชาสัมพันธ์อาชีพพัฒนาทักษะอาชีพ การพัฒนาทักษะจำเป็นสำหรับอาชีพแบบวัดแววอาชีพ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนอาชีพต่อไป

สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

๒.๑ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพหลากหลายให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ (Shopping Course) โดยแต่ละรายวิชา นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ฝึกทักษะที่จำเป็น และคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพที่สามารถเรียนจบภายในรายวิชานั้น เพื่อสำรวจ ค้นพบความถนัด ความสนใจทางอาชีพ เช่น รายวิชาช่างขนมไทย ช่างแต่งหน้า ช่างถ่ายภาพ ช่างสี ช่างเขียน การสร้างภาพเคลื่อนไหว การปลูกพืชผักอินทรีย์ เป็นต้น

๒.๒ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพให้เรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา (Block Course) แบ่งเป็น ๓ แบบ ได้แก่

๒.๒.๑ ชุดรายวิชามุ่งสู่อาชีพเฉพาะ เป็นรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และ ฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นเฉพาะอาชีพ เช่น ชุดรายวิชา การสร้างเว็บเพจ ๑ และ ๒ การสร้างภาพเคลื่อนไหว ๑ และ ๒ คอมพิวเตอร์กราฟิก ๑ และ ๒ เป็นต้น

๒.๒.๒ ชุดรายวิชาที่เป็นพื้นฐานทางวิชาการสู่อาชีพ เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และส่งเสริม การประกอบอาชีพ โดยจัดให้เรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ๑ คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ๒ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๑ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๒ ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ ๓ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๒ ซึ่งวิชาเหล่านี้นักเรียนสามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียน เช่น การสอนพิเศษวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๒.๓ ชุดรายวิชามุ่งค้นหาอาชีพ เป็นรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพ โดยสถานศึกษากำหนดเป็นชุดรายวิชาให้นักเรียนเรียน หลายอาชีพในกลุ่มอาชีพเดียวกัน แต่ละอาชีพใช้เวลาเรียนสั้น ๆ ภายใน ๑ รายวิชา เช่น อาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มงานช่าง กลุ่มคหกรรม เป็นต้น จัดเป็น ๓ ฐานอาชีพใน ๑ รายวิชา เช่น อาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม จัดเป็นฐานการปลูกพืชสมุนไพร ฐานการเลี้ยงไก่ไข่ และฐานการทำปุ๋ยชีวภาพ เรียนประมาณ ๖ สัปดาห์ต่อ ๑ ฐาน

การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพสามารถจัดได้ทั้งภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน โดยจัดในสถานปฏิบัติงาน สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ฯลฯ ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อม ของสถานศึกษา นักเรียน และดุลยพินิจของผู้สอน การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การศึกษาค้นคว้า ฝึกประสบการณ์การทำงาน นำเสนอผลงาน/ผลิตภัณฑ์ และสรุปองค์ความรู้เป็นรายบุคคล เป็นคู่ และเป็นกลุ่ม การจัดทำตารางเรียนของรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ อาจจัดเวลาสำหรับการเรียนการสอนแต่ละครั้งไม่เท่ากัน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของสิ่งที่เรียน และช่วงเวลาการฝึกปฏิบัติ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เน้นการวัดตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะ กระบวนการทำงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการฝึกให้นักเรียนประเมินตนเอง ทั้งด้านความคิด และความรู้สึก โดยให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองว่ามีขั้นตอน กระบวนการทำอย่างไร มีจุดบกพร่องจุดดีตรงไหน นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง และนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ทำ ขณะเดียวกันก็ เปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้วิพากษ์วิจารณ์งานของนักเรียน อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ

๓. การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ

โรงเรียนมาตรฐานสากลได้กำหนดให้จัดรายวิชาเพิ่มเติมในลักษณะ Block Courses คือ การจัดรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำมาจัดเพื่อเสริมความรู้และทักษะอาชีพ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาอาชีพที่ตนสนใจ โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ๒ รายวิชา ที่เรียนต่อเนื่องกัน ภาคเรียนละ ๑ รายวิชา และกิจกรรมพัฒนานักเรียน เรียนในชั้นปีใดก็ได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

รายวิชาเพิ่มเติมที่ ๑ การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation – IS ๑) เวลาเรียน ๑-๑.๕ หน่วยกิต ในรายวิชานี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยนักเรียนเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ โดยครูผู้สอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน ความยากง่ายของ ชิ้นงานหรือภาระงาน ที่ปฏิบัติต้องเหมาะสม

รายวิชาเพิ่มเติมที่ ๒ การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation – IS ๒) เวลาเรียน ๑-๑.๕ หน่วยกิต ในรายวิชานี้ เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากรายวิชาแรก โดยการนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพจากรายวิชา IS ๑ มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการและนำเสนอ เพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ

กิจกรรมพัฒนานักเรียน การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS ๓) เป็นการทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงจากการเรียน IS ๒ โดยนักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ทางอาชีพไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคมในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับความรู้ เป็นผู้ตระหนักในความสำเร็จ ของกระบวนการศึกษาค้นคว้าของตนเอง เห็นคุณค่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ โดยเห็นว่าแหล่งเรียนรู้มีหลากหลาย และครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความเห็น ขอความช่วยเหลือเมื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การวัดและประเมินผลรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation – IS ๑) และการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation - IS ๒) ต้องประเมินและตัดสินผลการเรียนโดยให้ระดับผลการเรียนรู้รายวิชาตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนดและกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity – IS ๓) ให้วัดและประเมินผลการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนที่กำหนดและการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้ผลการประเมินเป็นผ่าน/ไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔. การจัดโครงการอาชีพ

โครงการอาชีพเป็นเครื่องมือและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนกระบวนการทำงานและวางรากฐานทักษะทางอาชีพแก่นักเรียนทั้งอาชีพที่มีลักษณะเป็นงานผลิตและ/หรืองานบริการ รวมถึงการปลูกฝังเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้งานอาชีพที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในอาชีพตามความต้องการหรือความสนใจของนักเรียนจนครบกระบวนการ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจัดจำหน่าย การให้บริการ รวมทั้งการจัดการรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหรือการให้บริการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาการปฏิบัติโครงการอาชีพ ซึ่งโครงการอาชีพอาจจัดทำโดยการรวมกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้ ในหนึ่งห้องเรียนอาจมีโครงการอาชีพแตกต่างกันได้ตามความถนัด ความพร้อมและความสนใจของนักเรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำโครงการอาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยตรง หรืออาจเป็นโครงการที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

การเสริมทักษะอาชีพด้วยโครงการอาชีพ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน ควรจัดตามความจำเป็น ไม่ควรให้มากเกินไป หรือในการดำเนินงานต้องไม่มีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และครูผู้สอนต้องดูแลให้ค่าปรึกษาตลอดกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียน

ตัวอย่าง การเสนอโครงการอาชีพ มีหัวข้อสำคัญ ดังนี้

๑. ชื่อโครงการอาชีพ
๒. ผู้จัดทำ / ที่ปรึกษา
๓. เหตุผล ความสำคัญ
๔. วัตถุประสงค์
๕. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน งบประมาณ
๖. วิธีการดำเนินงาน
๗. แผนการปฏิบัติงาน (ระยะเวลาในการดำเนินงาน)
๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๙. เอกสารอ้างอิง

เมื่อดำเนินโครงการอาชีพเสร็จแล้ว สถานศึกษาอาจจัดนิทรรศการเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากการทำโครงการอาชีพโดยจัดทำโปสเตอร์ประกอบการนำเสนอต่อหน้ากลุ่มคน รวมทั้งแสดงผลงานผลิตภัณฑ์ หรือข้อค้นพบจากการทำโครงการอาชีพ

๕. การจัดการการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ

สถานศึกษาสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอยู่จัดเป็นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากสถานที่จริง เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ให้กับนักเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งสำนึก และตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของอาชีพ สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม อาชีพ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาอาชีพสอดคล้องกับฐานการเรียนรู้ ที่มีในสถานศึกษา หรือใช้ฐานการเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อาชีพตามความสนใจของนักเรียนที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับฐานการเรียนรู้ เตรียมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติงานอาชีพในฐานการเรียนรู้ ที่จัดเตรียมไว้ อาจหมุนเวียนกลุ่มนักเรียนเข้าศึกษาหาความรู้จากฐานการเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแต่ละฐานการเรียนรู้ภายใต้การดูแลของครู หรือผู้ที่มีหน้าที่ประจำฐานการเรียนรู้ ที่จะให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๖. การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนานักเรียนไว้ ๓ ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยมี เวลาทำกิจกรรมรวม ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี กิจกรรมนักเรียนเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถใช้ในการเพิ่มเติม ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน หรือชุมนุม/ชมรม มีหลักการสำคัญ คือ

๑. จัดตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
๒. จัดให้นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

๔. จัดให้เหมาะกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน หรือชุมนุม/ชมรมเพื่อให้นักเรียนรู้จักอาชีพ มีทักษะพื้นฐานการปฏิบัติงานตามอาชีพและสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รวมถึงสร้างเสริมนิสัยในการทำงาน การใช้เทคโนโลยี การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ระเบียบ วินัยในการทำงานซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของอาชีพต่าง ๆ

สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมอาชีพตามความสนใจโดยสถานศึกษาเสนอกิจกรรมอาชีพให้นักเรียนเลือก หรือนักเรียนมีความสนใจตรงกันรวมกลุ่มกันเสนอกิจกรรมอาชีพจากสถานศึกษาจัดให้ ซึ่งอาจเรียกชื่อเป็นชุมนุมอาชีพ หรือชมรมอาชีพ แล้วแต่ตกลงกันในกลุ่ม

๗. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

สถานศึกษาสามารถประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาใกล้เคียง อาทิเช่น วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นต้น เพื่อร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียน จากการศึกษาที่สามารถดำเนินการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพภายในสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะและฝึกประสบการณ์อาชีพจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพิ่มเติมในอาชีพต่าง ๆ

เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑. เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

๑.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐานตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๒ นักเรียนมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๑.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด ๑๗

๒.๒ นักเรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

๒.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด

๒.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๓.๑ นักเรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๒ นักเรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๓.๓ นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๔ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๕ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

บทที่ ๓

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในชั้นเรียน

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพนอกชั้นเรียน

Work Experience

หลังเลิกเรียน

วันเสาร์
วันอาทิตย์

ในช่วง
การปิดภาคเรียน

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ฝึกประสบการณ์ช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ เป็นระยะเวลา ๒ สัปดาห์

เส้นทางการมีงานทำ

ลักษณะงาน/สถานที่

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

๑. เป็นอาชีพ/งานที่นักเรียนถนัด/สนใจ
๒. งานที่เรียนรู้ไม่เป็นอันตราย
๓. ภาระงานเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
๔. กำหนดช่วงเวลาทำงานที่เหมาะสมในแต่ละวัน

ชัดเจนแนวทาง แรงฝึก แรงพัฒนา

ม. ๔-๖

รู้ สนใจ ถนัด ชัดเรื่องอาชีพ

ม. ๑-๓

จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกความสนใจ

ป. ๔-๖

เรียนเล่น เป็นอาชีพ

ป. ๑-๓

เตรียมความพร้อมอาชีพ

ปฐมวัย

ลองแล้ว กด Like ถูกใจ ใช่เลย... อาชีพของเรา

บทที่ ๓ การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพเป็นการเปิดและสร้างโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและทดลองทำงานที่ตนเองสนใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกเส้นทางการศึกษาต่อและการมีงานทำ รวมทั้งเป็นการสร้างโลกทัศน์ทางปัญญาสร้างมุมมองที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถในการประกอบกิจการงานต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการดำเนินการด้านอาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อให้บุคคลประกอบอาชีพเลี้ยงตนให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลต่อวิถีชีวิตและโลกของงานอาชีพ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ๓ ซึ่งเป็นรอยต่อสำคัญของการตัดสินใจที่เชื่อมต่อกับอาชีพในอนาคต

ความหมาย

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หมายถึง กระบวนการดำเนินการให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตนเองและอาชีพเข้าสู่โลกของการทำงานตามสภาพจริงในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อเรียนรู้โลกของอาชีพสร้างเสริมประสบการณ์และพัฒนาคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

แนวทางการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในชั้นเรียน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้สำรวจและรู้จักตนเองเกี่ยวกับอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ รวมทั้งบุคลิกภาพโดยการเสริมทักษะอาชีพผ่านหลักสูตรสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย การใช้กระบวนการและกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน เช่น แบบวัดความสนใจในอาชีพ แบบวัดบุคลิกภาพ และแบบวัดความถนัด เป็นต้น

๒. การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพนอกชั้นเรียน หมายถึง สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสโลกของการทำงานตามสภาพจริงจากครอบครัว/สถานประกอบ/แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการสำรวจโลกของอาชีพ เสริมสร้างทักษะพื้นฐานอาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะการทำงาน เช่น การสัมผัสงาน การเยี่ยมชมสถานประกอบการ เรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน การฝึกงาน เป็นต้น

ตัวอย่าง กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

พัฒนาการทางอาชีพตามช่วงวัย		ระดับชั้น		(ตัวอย่าง) การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
เรียนเล่นเป็นอาชีพ	ป.๑ อาชีพที่ฉันฝัน ป.๒ อาชีพที่ฉันใกล้ขีด ป.๓ อาชีพที่ฉันค้นหา	ป.๑ ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ทำงานในบ้าน ป.๒ ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว ป.๓ กิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว ชมรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพ ฯลฯ		
จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกตามความสนใจ	ป.๔ อาชีพที่ฉันค้นพบ ป.๕ อาชีพที่ฉันทำเป็น ป.๖ อาชีพที่ฉันเก่ง	๑. ฝึกอาชีพในครอบครัว ๒. รายวิชาเพิ่มเติม shopping Course ๓. ฐานการเรียนรู้อาชีพ		
รู้สนใจ อนาคต ชัด เรื่องอาชีพ	ม.๑ อาชีพที่ฉันฝึกในโรงเรียน ม.๒ และ ม.๓ อาชีพที่ฉันฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้/ผู้รู้อาชีพ ที่ฉันชำนาญ	๑. รายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ shopping Course ๒. ศึกษา ฝึกประสบการณ์อาชีพในแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ ๓. ฝึกอาชีพในชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่นใกล้บ้าน ๔. ฝึกการเป็นผู้ประกอบการ		
ชัดเจนแนวทางการฝึก แรงพัฒนา	ม.๔ ID-Plan สู่การประกอบอาชีพของฉัน ม.๕ Profile สู่การวางแผนการเรียน และการประกอบอาชีพของฉัน ตัดสินใจและพัฒนาสู่อาชีพ	๑. รายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ shopping Course ๒. ฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ/แผนการเรียนรู้อื่น ๓. ฝึกงานและการจัดทำเป็นแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ๔. ห้องเรียนพิเศษ ห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนกีฬา ห้องเรียนอาชีพ ๕. ทวีติศึกษา ห้องเรียนอาชีพ ๖. ติดตามผู้ประกอบการไปทำงาน/ประกอบอาชีพ		

สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

ลักษณะสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ควรเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัย ไม่เป็นแหล่งอบายมุข รวมทั้งยินดีให้การสนับสนุนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดหาเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับนักเรียนนั้น ขึ้นอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยระหว่างการเดินทางและความปลอดภัยระหว่างเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ สถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้มีดังนี้

๑. ที่บ้าน โดยผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ สำหรับบุตรหลาน เช่น การทำงานช่วยผู้ปกครอง หรือกิจการของผู้ปกครอง
๒. ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น โดยสถานประกอบการในบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนมีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ เช่น วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ O-TOP ศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน/กลุ่มแม่บ้าน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ
๓. ภายในอำเภอ/จังหวัด โดยสถานประกอบการภายในอำเภอ/จังหวัด
๔. ต่างจังหวัด เช่น การติดตามผู้ปกครองที่ไปทำงานหรือประกอบอาชีพ

ลักษณะงานเพื่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพสำหรับควรมีลักษณะงานดังนี้

๑. เป็นอาชีพ/งานที่นักเรียนถนัด สนใจ และสอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียน
๒. งานที่เรียนรู้ไม่เป็นอันตราย
๓. ภาระงานเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และไม่สร้างความเสียหายแก่ระบบงานและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเอง
๔. กำหนดช่วงเวลาการทำงานที่เหมาะสมในแต่ละวัน

ระยะเวลาดำเนินการ

สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพได้ทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน ในช่วงเวลาที่หลากหลาย อาทิ เช่น ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน วันหยุดวันเสาร์ – วันอาทิตย์ รวมทั้งใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ ตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา

การประเมินผล

ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน (ภาคผนวก) เพื่อประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งแบบบันทึกฯ นี้ นักเรียนทุกคนจะต้องนำติดตัวไป ขณะเข้าร่วมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ โดยมีผู้ดูแลนักเรียนในสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ และผู้ปกครอง ร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดย

- ไม่ตัดสิน ได้-ตก
- ระยะเวลา ๒ สัปดาห์ โดยจำนวนชั่วโมงในแต่ละวันขึ้นกับลักษณะงานที่ไปเรียนรู้หรือตามที่ตั้งสถานศึกษากำหนด

- พิจารณาความเข้าใจลักษณะงานและอาชีพ
- พิจารณาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรฯ
- การทำบันทึกการเรียนรู้ประจำวันของนักเรียนช่วงฝึกประสบการณ์

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่โรงเรียนดำเนินการ โดยการพูดคุย การสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์ (ภาคผนวก)

ในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะทางอาชีพในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นั้น สถานศึกษาสามารถจัดได้หลากหลายตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามการพัฒนาและนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจบทบาทของตนเอง และต้องประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยงานทั้งระดับท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการของตลาดงาน สถานการณ์แรงงาน ของประเทศ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

ระดับชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- พิจารณาเสนอนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา
- สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร
- ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ควบคุมคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคม นโยบายระดับชาติ
- วิจัยเพื่อให้เกิดการใช้และพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการบริหารการศึกษาพิเศษ มีหน้าที่ในการดูแลและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพของสถานศึกษาในสังกัด ดังต่อไปนี้

- จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เศรษฐกิจ ทรัพยากรในท้องถิ่น
- จัดทำคลังข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการสนับสนุนการเรียนการสอนอาชีพของสถานศึกษา
- ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ครุภัณฑ์บุคลากร รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นในการจัดการศึกษาเสริมทักษะอาชีพ
- สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการส่งเสริมสนับสนุน ให้ความร่วมมือ ในการจัดศึกษา เพื่อการต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาเฉพาะทาง หรือการประกอบอาชีพ
- กำกับ ติดตาม ดูแล ให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก

สถานศึกษา

สถานศึกษามีบทบาทความรับผิดชอบหลักในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะทางอาชีพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้

- สำรวจความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับอาชีพและความพร้อมของสถานศึกษา ในการสนับสนุนการเรียนรู้และเสริมทักษะอาชีพทั้งเรื่องงบประมาณ ทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่และวิทยากร
- ศึกษาความต้องการของตลาดงาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ร่วมกันวางแผน เตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการจัดการเรียนการสอน โดยประสานความร่วมมือจาก เครือข่ายชุมชน สถานประกอบการในเขตพื้นที่ สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อเป็นผู้ให้ความรู้ แหล่งเรียนรู้/แหล่งฝึกงาน ตลาดรองรับผลผลิตจากการเรียนรู้ และรองรับผู้จบการศึกษาจากสถานศึกษา
- ชี้แจง ทำความเข้าใจ สร้างความร่วมมือ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพของสถานศึกษา
- ประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ให้ทราบความสำคัญของการจัดเสริมทักษะอาชีพ ในหลักสูตรสถานศึกษา
- เน้นแนวทางเลือกให้กับผู้เรียนเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์แรงงานของประเทศ
- กำกับและติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพแก่นักเรียน ดังนี้

นักเรียน

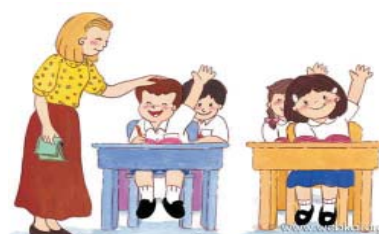
- เรียนรู้ สืบค้น รู้จัก และวิเคราะห์ตนเองอย่างมีเหตุผล เพื่อสะท้อนให้เห็นตัวตนที่แท้จริง
- สืบค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
- ตัดสินใจเลือกแหล่งเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง
- ฝึกฝนทักษะอาชีพ และสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพเพิ่มเติม
- ประเมินและทบทวนตนเองก่อน-หลังสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- แบ่งปันประสบการณ์ด้านอาชีพ
- วางแผนตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ฯลฯ

ผู้ปกครอง

- ให้คำปรึกษา ร่วมตัดสินใจ การเลือกแหล่งเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน
- หาแหล่งเรียนรู้ทางด้านอาชีพ
- อนุญาตให้นักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพด้านต่างๆ
- กำกับ ดูแล สนับสนุนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- เปิดโอกาสให้นักเรียนนำประสบการณ์และบันทึกการเรียนรู้ด้านอาชีพของนักเรียนมาแลกเปลี่ยนกับครอบครัว
- ประสานครูหรือผู้ดูแลนักเรียนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในกรณีจำเป็น
- ร่วมวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพกับนักเรียน ฯลฯ

ครูที่ปรึกษา

- ส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจและรู้จักตนเอง
- จัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ
- ให้คำปรึกษานักเรียน
- ร่วมกับผู้ปกครองหาแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ
- กำกับ ดูแล สนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ แหล่งฝึกประสบการณ์อาชีพ
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ฯลฯ

ครูแนะแนว/ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนว

- จัดกระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- อำนวยความสะดวกในการให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อาชีพ
- เป็นผู้ประสานงานการดำเนินการต่างๆในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

- กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในด้านการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- สนับสนุนงบประมาณ
- ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้
- ร่วมประชุมทำความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา/การศึกษาจังหวัด

- เชื่อมโยงแผนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียน
- ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ แหล่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะและประสบการณ์ให้กับนักเรียน

สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

- ร่วมกำหนดสิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ในการเสริมทักษะ/เสริมประสบการณ์
- ชี้แนะให้ข้อมูลและให้คำแนะนำในด้านการประกอบอาชีพ
- ตรวจสอบที่กการเรียนรู้อาชีพของนักเรียน
- ประสานผู้ปกครอง/โรงเรียน เมื่อมีเหตุจำเป็น
- ระมัดระวังความปลอดภัยของนักเรียน ฯลฯ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

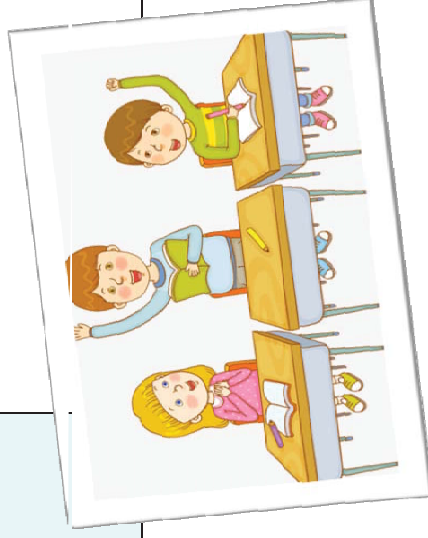
ระดับ	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการทำปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
<p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>	<p>๑. ชี้แจงทำความเข้าใจกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศและสถานศึกษา</p> <p>๒. จัดทำแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียน</p> <p>๓. จัดเตรียมทำสื่อการเรียนรู้อาเซียน การเสริมทักษะอาชีพ</p>	<p>- ส่งเสริม สนับสนุน</p> <p>- ติดตามความก้าวหน้า</p> <p>- เยี่ยมชมให้กำลังใจ</p>	<p>- สรุปและรายงาน</p> <p>- ประกาศยกย่องเขตพื้นที่การศึกษา เช่น แถลงข่าว, มอบเกียรติบัตร เป็นต้น</p> <p>- จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน</p> <p>- ปรับปรุง/พัฒนา/ต่อยอดโครงการ</p>
<p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>๑. เชื่อมโยงแผนการปฏิบัติงานกับแผนพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นระบบ</p> <p>๒. ชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียน</p> <p>๓. ศึกษาข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ จากเว็บไซต์ทางการและแนวเสิร์ชหรือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๔. ประสาน/สร้างความร่วมมือหน่วยงาน สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้</p>	<p>- ระดมสรรพกำลังส่งเสริม สนับสนุน</p> <p>- ติดตามความก้าวหน้า</p>	<p>- สรุปและรายงาน</p> <p>- ประกาศยกย่องโรงเรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ นักเรียน เช่น แถลงข่าว, มอบเกียรติบัตร เป็นต้น</p> <p>- จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน</p> <p>- ปรับปรุง/พัฒนา/ต่อยอดโครงการ</p>

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ(ต่อ)

ระดับ	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
สถานศึกษา	๑. แต่งตั้งคณะทำงานฯ และกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ๒. ชี้แจงทำความเข้าใจกับครู ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ ๓. ประสานสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ และผู้ปกครอง ๔. จัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ ๕. ชี้แจงทำความเข้าใจ แจ้งแนวปฏิบัติกับนักเรียน ๖. จัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางฯ และ กิจกรรมเสริมการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้ สำรวจความสนใจ ความต้องการของตนเอง	- ระดมภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนและ ผู้ปกครองร่วมดำเนินงานและเยี่ยมให้กำลังใจ - ส่งเสริม สนับสนุนด้านต่าง ๆ - ติดตามความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค - เยี่ยมให้กำลังใจ	- สรุปและรายงาน - แสดงความขอบคุณแก่ผู้ปกครอง สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เช่น เกียรติบัตร - ให้ขวัญกำลังใจแก่นักเรียน เช่น ประกาศนียบัตร - จัดพื้นที่ให้นักเรียนแสดงนิทรรศการ/ผลงาน - ประสานหน่วยงาน/สถาบันในการเพิ่มเติม – ต่อยอด

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ(ต่อ)

ระดับ นักเรียน	ก่อนการปฏิบัติ	ระหว่างการปฏิบัติ	หลังการปฏิบัติ
	<p>๑. สำรวจความสนใจ ความต้องการของตนเองจากกิจกรรม แนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางฯ กิจกรรมเสริม แนะแนวอาชีพและทำแบบสำรวจจากเว็บไซต์ฯของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒. กำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนา/เรียนรู้เพิ่มเติมด้านการ เสริมทักษะอาชีพ</p> <p>๓. พิจารณาและตัดสินใจร่วมกับผู้ปกครองในการเลือก สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>๔. เตรียมความพร้อมตนเองก่อนเรียนรู้ประสบการณ์ การทำงาน (Work Experience)</p>		<p>หลังการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปประสบการณ์การเรียนรู้สู่อาชีพ - แสดงนิทรรศการแบ่งปันผลการเรียนรู้ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สมุดภาพ Facebook Clip ในเว็บไซต์ฯ ของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - จัดทำพัฒนา Portfolio ของตนเอง

เอกสารรับรองการเรียนอาชีพ

บทที่
๕

การจัดทำเอกสารรับรองการเรียนอาชีพให้กับผู้เรียน เป็นเอกสารหลักฐานที่ช่วยยืนยัน การพัฒนาตนเองในการเสริมทักษะ และสร้างเสริมประสบการณ์ในอาชีพของนักเรียนช่วย ให้นักเรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดด้านอาชีพของตนเอง

๑. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

- ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.๑)
- ประกาศนียบัตร (ปพ.๒)
- แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

๒. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษา จัดทำเพื่อแสดงให้เห็นถึง การเสริมทักษะ อาชีพ

ใบรับรองการเรียนอาชีพ

ใบรับรองการเรียนอาชีพ

ใบรับรองการฝึกประสบการณ์อาชีพ

ใบรับรองการฝึกประสบการณ์อาชีพ

ใบประกาศนียบัตร/เกียรติบัตร การเรียน/การเสริม/กิจกรรมฐานการเรียนรู้อาชีพ

ใบประกาศนียบัตร/เกียรติบัตร การเรียน/การเสริม/กิจกรรมฐานการเรียนรู้อาชีพ

นักเรียนเก็บสะสม

- ◎ ใบรับรองการเรียนอาชีพ
- ◎ ใบรับรองการฝึกประสบการณ์อาชีพ
- ◎ ใบประกาศนียบัตร
- ◎ เกียรติบัตรต่างๆ

CAREER

เพื่อนำไปใช้ในการแสดง
คุณสมบัติเพิ่มเติม
ประกอบการศึกษาต่อ
หรือการสมัครเข้าทำงาน

บทที่ ๔ เอกสารรับรองการเรียนอาชีพ

การจัดทำเอกสารรับรองการเรียนอาชีพให้กับผู้เรียน เป็นเอกสารหลักฐานที่ยืนยันการพัฒนาตนเอง ในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ในอาชีพของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดด้านอาชีพของตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถนำเอกสารรับรองการเรียนอาชีพต่างๆ ที่ได้รับไปเชื่อมโยงกับการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของตน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการสมัครเข้าศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษา ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบสถานศึกษาต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการและดำเนินการจัดทำตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.๑) ประกาศนียบัตร (ปพ.๒) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

๒. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อบันทึกพัฒนาการผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชาแบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

การออกเอกสารเพื่อรับรองการเรียนอาชีพเป็นเอกสารที่สถานศึกษากำหนดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียน/ผู้จบการศึกษานำไปใช้แสดงคุณสมบัติเพิ่มเติมเพื่อประกอบการศึกษาต่อ หรือการสมัครเข้าทำงานที่สามารถแสดงถึงความสำเร็จในการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงานเมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรายวิชาเรียนครบตามที่กำหนด และมีผลการเรียนและผลการประเมินครบถ้วนในรายวิชาอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติงาน/ทักษะพื้นฐานในอาชีพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาอาจออกเอกสารให้ตามความเหมาะสม และเมื่อมีการร้องขอเป็นราย ๆ ไป มีแนวทางการจัดทำเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ ดังนี้

๒.๑ การเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

สถานศึกษาสามารถจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ / การร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหรือ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพที่จัดสอนโดยสถานศึกษา ตามอาชีพ / กลุ่มวิชาชีพ / กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยต้องไม่เป็นรายวิชา / กิจกรรมที่เทียบโอนความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนการสอนของหน่วยงาน / สถาบันอื่น

ทั้งนี้ สถานศึกษาควรกำหนดกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ / กิจกรรมอาชีพใดบ้างที่จะออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ และกำหนดเกณฑ์การออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ เช่น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่จัดในลักษณะให้ผู้เรียนเลือกเรียน (Shopping Course) และเป็นรายวิชาที่ผู้เรียน สามารถนำความรู้และการปฏิบัติงานไปประกอบอาชีพได้ จะออกเอกสารรับรองเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรายวิชา และมีผลการประเมินในรายวิชาอาชีพนั้น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่เรียนต่อเนื่องในลักษณะชุดรายวิชา (Block Course) จะออกเอกสารรับรองเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนแต่ละรายวิชา เรียนครบทุกรายวิชา และมีผลการประเมินครบทุกรายวิชา

- ชุมนุมอาชีพ / ชมรมอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพครูผู้สอนจะออกเอกสารรับรอง เมื่อผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตามเงื่อนไขการร่วมกิจกรรม มีความรู้ และสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นไปประกอบอาชีพได้

๒.๒ ประสบการณ์การทำงาน

เมื่อสถานศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้เรียนมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และสมควรให้เอกสารรับรองประสบการณ์การทำงาน โดยผู้เรียนแจ้งความประสงค์ขอเอกสารรับรองประสบการณ์การทำงานได้

ในกรณีที่มีการนำผู้เรียนไปเสริมทักษะอาชีพกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา เช่น หน่วยงาน / สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น สถานศึกษาควรขอให้หน่วยงาน / สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ ออกเอกสารรับรองประสบการณ์การทำงานหรือทักษะอาชีพให้ผู้เรียน นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถออกเกียรติบัตรให้ผู้เรียน เพื่อแสดงความชื่นชม ยกย่องผู้เรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือความสามารถพิเศษ

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติม

EXAMPLE

ใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติม

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
 สังกัด..... ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xxx ได้ผ่านการเรียน.....
 .....
 จำนวน..... ชั่วโมง ภาคเรียนที่..... กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... พ.ศ.....
 ครูผู้สอน.....

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : ๑. สถานศึกษาควรจัดทำทะเบียนคุมเอกสารรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติมและในกรณีผู้เรียน
 ทำใบรับรองหาย สถานศึกษาอาจออกใบแทนใบรับรองการเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มเติมให้ผู้เรียน
 ๒. สถานศึกษาอาจปรับปรุงแบบ การออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน
 ๓. กรณีครูผู้สอนจากหน่วยงานภายนอกอาจระบุสถาบันการศึกษา

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

EXAMPLE

ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 สังกัด.....ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xx x ได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม.....
 .....
 จำนวน.....ชั่วโมง ภาคเรียนที่.....กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ปี พ.ศ.....
 ครูผู้สอน/ผู้ควบคุมดูแล..... ตำแหน่ง.....
 ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
 ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : สถานศึกษาอาจปรับปรุงแบบการออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน

ตัวอย่าง ใบรับรองฝึกประสบการณ์การทำงาน

EXAMPLE

ใบรับรองการฝึกประสบการณ์การทำงาน

โรงเรียน..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
 สังกัด..... ขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
 เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xx x ได้ผ่านการฝึกประสบการณ์.....
 .....
 จำนวน..... ชั่วโมง ระหว่างวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... กำลังศึกษาอยู่
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ปี พ.ศ..... ครูผู้สอน/ผู้ควบคุม.....
 .....
 ออกให้ ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้

หมายเหตุ : สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ อาจปรับรูปแบบการออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสม
 กับวัตถุประสงค์การใช้งาน

แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

อาชีพที่ฝึก.....
 สถานที่.....ผู้ควบคุมดูแล.....
 ระหว่างวันที่.....เดือน.....พศ.....

วันเวลา	งานที่ฝึกประสบการณ์	ทักษะที่พัฒนา	สิ่งที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....

สรุป

๑. ความรู้สึกของนักเรียนต่อการฝึกประสบการณ์อาชีพ

.....
 .....

๒. การฝึกประสบการณ์อาชีพครั้งนี้ ตรงกับการคาดหวังของนักเรียน

ตรง เพราะ.....
 ไม่ตรง เพราะ.....

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์อาชีพในครั้งนี้ จะนำไปสู่การวางแผนการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของนักเรียนอย่างไร

.....
 .....

๔. ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อนักเรียน.....ผู้บันทึก
 (ด.ช./ด.ญ./นาย/นางสาว.....)
 โรงเรียน.....

ช่องทางการดาวน์โหลดเอกสาร www.academic.obec.go.th
www.แนะแนวสพฐ.com
www.obeccareer.com

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๘ ๕๗๔๒

๐๒ ๒๘๘ ๕๙๔๔

อีเมลล์ guidecareerobec@gmail.com

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๓. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.**
พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ. ๒๕๔๕. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๖๐. **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง.** กรุงเทพฯ :
บริษัท พรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๗. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตาม
หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. ๒๕๕๕. **แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
มาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. ๒๕๖๐. **การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย ๔.๐
เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ ๒๑.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๕. **แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน
พื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๓. **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๓. **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร
แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๒. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ภาคผนวก

- จดหมายส่งตัวนักเรียนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ
- แบบสำรวจความสนใจในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
- แบบบันทึกข้อมูลสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้
- แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (สำหรับนักเรียน)
- แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (สำหรับผู้ปกครอง)

ที่ ศธ ...../.....

โรงเรียน.....

.....

.....

.....

เรียน .....

อ้างถึง (ถ้ามี) ..... สิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)

.....ตามที่ท่านให้ความอนุเคราะห์รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โรงเรียน..... เข้ารับการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)

ในสถานประกอบการ/หน่วยงานของท่าน ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น โรงเรียน.....ขอส่งตัว

นักเรียนเพื่อเข้ารับการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพ ตามวัน ดังกล่าว จำนวน..... ราย ตามรายชื่อ

ต่อไปนี้

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

โรงเรียน.....

โทร.....

โทรสาร.....

แบบสำรวจความสนใจในการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อ -สกุล.....ชั้น ม.๓ /.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจความสนใจและความต้องการเพื่อการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ
(Work Experience) ในช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑ (เดือนตุลาคม) แล้วกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน
หรือทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ

๑. อาชีพที่สนใจสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ.....

๒. ลักษณะงานที่ต้องการเรียนรู้.....

.....

๓. สถานที่ที่ต้องการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

ที่บ้าน

ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น ได้แก่ .....

ภายในอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ .....

ต่างจังหวัด ได้แก่ .....

๔. ช่วงเวลาที่เลือกสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

หลังเลิกเรียน

วันเสาร์ – อาทิตย์

ปิดภาคเรียนที่๑ (เดือนตุลาคม)

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๕. ผู้สร้างแรงบันดาลใจในอาชีพ คือ .....

เพราะ.....

๖. สิ่งที่นักเรียนต้องการการสนับสนุนจากครู/โรงเรียน

๗. หากอาชีพที่นักเรียนสนใจไม่มีหน่วยงาน/สถานประกอบการรองรับ นักเรียนจะอย่างไร

.....

*****

แบบบันทึกข้อมูลสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้

คำชี้แจง : สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมเป็นเครือข่ายในการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์อาชีพในโลกการทำงานตามสภาพจริง

โปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนเพื่อการประสานงานและการส่งเสริมประสบการณ์อาชีพให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในอนาคตต่อไปขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑) ชื่อสถานประกอบการ.....
 ที่อยู่.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
 อีเมล.....
 IDline..... ตำแหน่ง GPS.....

๒) สถานที่ที่นักเรียนเข้าร่วมการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

ที่บ้าน โดยผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ สำหรับบุตรหลาน เช่น การทำงานช่วยผู้ปกครอง หรือกิจการของผู้ปกครอง

ภายในชุมชนหรือท้องถิ่น โดยสถานประกอบการในบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนมีส่วนในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ เช่น วิชาหกิจชุมชน ศูนย์ O-TOP ศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน/ กลุ่มแม่บ้าน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ

ภายในอำเภอ/จังหวัด โดยสถานประกอบการภายในอำเภอ/จังหวัด

ต่างจังหวัด เช่น การติดตามผู้ปกครองที่ไปทำงานหรือประกอบอาชีพ

๓) ประเภทงานและลักษณะงาน

ประเภทงาน	ลักษณะงาน
๑. อุตสาหกรรม	
๒. เกษตรกรรม	
๓. พาณิชยกรรม	
๔. คหกรรม	
๕. ศิลปกรรม	
๖. การท่องเที่ยวและการโรงแรม	
๗. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	
๘. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

หมายเหตุ : สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งอาจจะมีประเภทงานได้หลายประเภทและหลายลักษณะงาน

สำหรับนักเรียน

แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจตนเองหลังการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.	การเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๒.	ลักษณะงานที่นักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๓.	ระยะเวลาการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			
๔.	ความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้			
๕.	การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพมีประโยชน์สำหรับนักเรียน			

สำหรับผู้ปกครอง

แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience)
 ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ขอให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพใน
 สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ของบุตรหลาน โดยทาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
 ความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้			
๒.	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมการสร้างเสริม ประสบการณ์อาชีพ			
๓.	ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้กับบุตร/หลาน			
๔.	บุตรหลานของท่านมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้น			
๕.	ระยะเวลาการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ			

รายชื่อคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

๑. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการ

๑. นายธัญญา เรืองแก้ว	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางกัลยาณี อุตกฤษณ์	ข้าราชการบำนาญ
๓. นายวิรัตน์ บรรจง	ข้าราชการบำนาญ
๔. นางเกยูร ปรียพฤทธ์	ข้าราชการบำนาญ
๕. นางสาวศรินทร เศรษฐการุณย์	ข้าราชการบำนาญ
๖. นางสาววิไลวรรณ ใจแก้ว	ข้าราชการบำนาญ
๗. นางวรรณมา ช่องดารากุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๘. รศ.ดร.จิตตินันท์ บุญสิทธิกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๙. รศ.ดร.สันทนา วิจิตรเนาวรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๑๐. ผศ.เจษฎา บุญมาโฮม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
๑๑. นางอุไร จันทรชางเพ็ญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๖
๑๒. นางพัชรา แยมสำราญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
๑๓. นางดรุณจิต ม่วงมงคล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต ๑
๑๔. นางสาวนิภาพร หาญพิพัฒน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖

๑๕. นางวิพาพรรณ ดอนจันทร์โคตร
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑
๑๖. นายสมศักดิ์ เลิศรัตนพันธุ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนสรรพวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๑๗. นายธวัช ชุมชอบ
ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๑๘. นางสาวรายา ปัญจมานนท์
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินจำปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๑๙. นายปฐมสุข สีลาดเลา
ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองยาง "คุรุราษฎร์อุทิศ"
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
๒๐. นายศิริโชค พิพัฒน์เสฐียรกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยก้าง"รัฐประชาสงเคราะห์"
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔
๒๑. นายฤศ วงศ์เรือง
รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๒. นายจิระศักดิ์ จันท๊ะ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๓. นางสาวพิชชยานาฏ รีรักษ์
ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๔. นางสาววิลาวัลย์ ชันทะ
ครู โรงเรียนแม่ลาววิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๕. นายขวลิต ชัยชนะ
ครู โรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๖. นายพงศธร สายใจ
ครู โรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๗. นายชาติรี ไถแก้ว
ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๘. นายเฉลิมพล ชูสวัสดิ์กุล
ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๒๙. นางสาวชมพูนุช กำลังชาญ
ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๓๐. นายคณกร เฉียบแหลม
ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๓๑. นายชรินทร์ ณ พิกุล
ครู โรงเรียนบ้านแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๓๒. นางธาราจันทร์ สิ้นอุพรหม
ครู โรงเรียนฝายกวางวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖

๓๓. นายบุญธรรม บุญนายีน ครู โรงเรียนสรรพวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๔. นางกาญจนา บัวคำ ครูหัวหน้างานแนะแนวโรงเรียนนาฮีรัตน์จังหวัดแพร่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๗
๓๕. นางเพลินพิศ ศรีสุวรรณ ครู โรงเรียนสรรพวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๖. นายอภิเชษฐ จันทนา ครู โรงเรียนทุ่งโพธิทะเลพิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘
๓๗. นางภัทรวรรณ สกุนดา ครู โรงเรียนท่าสายวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐
๓๘. นางกรรณานุช มูลคำ ครู โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ เชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔
๓๙. นางสุจิตรา ตั้งคำ ครู โรงเรียนสมภาราขินี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓
๔๐. นางสาวกานท์ชญา อ่อนนวล ครู โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๔๑. นายสุทธิสันต์ ลำพงษ์เหนือ ครู โรงเรียนบ้านโป่งแดง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒
โรงเรียนวัดจันทร์ตะวันออก
๔๒. นางพัชรินทร์ รัตนวงษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑
๔๓. นางจริญญา ปิยะมิตร ครู โรงเรียนชุมชนราษฎร์อุทิศพิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓
๔๔. นางสุทิสรา จารุเดชา ครู โรงเรียนบ้านยาวังห้วยโป่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
๔๕. นางอนุธิดา สุวรรณรัตน์ ครู โรงเรียนชุมชนบ้านแก้งคร้อหนองไผ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
๔๖. นายพรณรงค์ ทรัพย์คง ครู โรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๔๗. นางสาวเบญจวรรณ ชัยศักดิ์ประเสริฐ ครู โรงเรียนบ้านเนินจำปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๔๘. นายณรงค์ เพชรล้ำ ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนการจัดการมัธยมศึกษา
สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
๔๙. นางเสาวภา คักดา ผู้อำนวยการกลุ่มวิทยบริการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕๐. นายพิทักษ์ โสถถยาคม นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ

๕๑. นางสาวลดา เย็นใจ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๕๒. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๓. นางสาวเปรมวดี ศรีธนพล
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๔. นางสาวสุนิศา เดชเสน
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๕. นางสาวชุลีกร โชติดี
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๖. นางสาวอนุกุล มโนชัย
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๗. นายประชา อ่อนรักษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕๘. นางสาวสุภาพร คงช่วยชาติ
นักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๕๙. นางสาวธนทัต ไชยานนท์
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๐. นางศรินทร ตั่งหลักชัย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๑. นางสาวพิมพ์พรรณ ชุ่มสูงเนิน
สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๒. นางสาวจันทร์จิรา ชัตติยะ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๓. นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๔. นางสาวชุลีพร บุญธรรม
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖๕. นางสาวโสภิตา นาคสังข์
นักศึกษาฝึกประสบการณ์ สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะบรรณาธิการ

๑. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร

๒. นางสาวเปรมวดี ศรีธนพล

๓. นางสาวอนุกุล มโนชัย

๔. นางสาวสุภาพร คงช่วยชาติ

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ออกแบบปกและรูปเล่ม

๑. นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร

๒. นายบุญธรรม บุญนายีน

๓. นางพัชรินทร์ กองสินแก้ว

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ครู โรงเรียนสรรพวิทยาคม

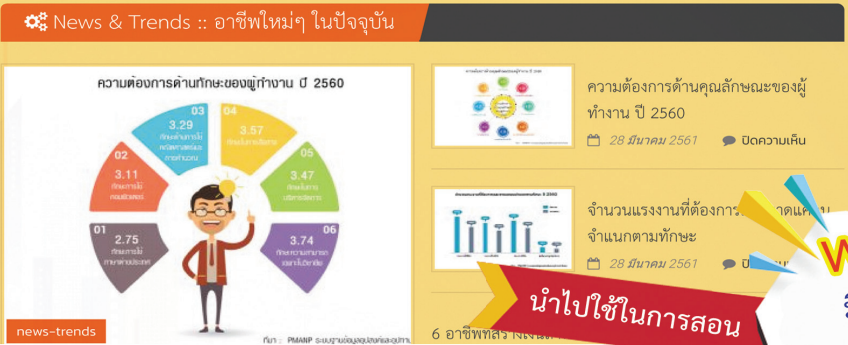
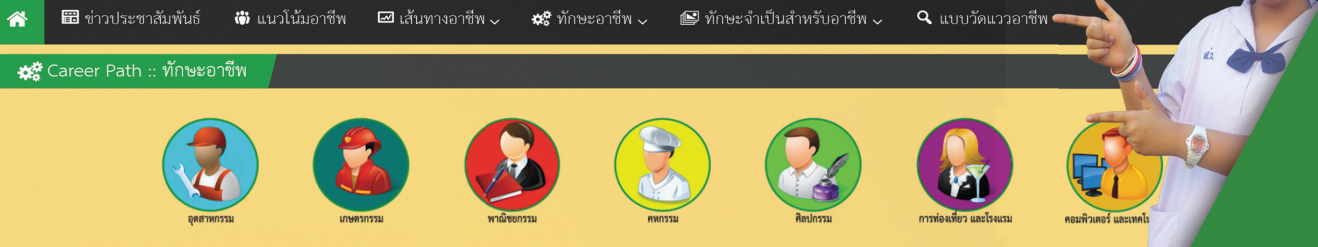
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘

ครู โรงเรียนศรีฐานกระจายศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๘

สาขาอาชีพเด็กไทย ก้าวไกลสู่สากล

Wow! มีข้อมูลอาชีพหลากหลาย

นำไปใช้ในการสอนแบบ Block Course

Category :: หมวดหมู่

เลือกหมวดหมู่

Popular :: สื่อที่นิยมมา

รายวิชาเพิ่มเติม แบบ Shopping Course

www.obeccareer.com

ค้นพบตัวเอง พัฒนาทักษะ เพิ่มขีดความสามารถ สู่เส้นทางอาชีพ

คลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพ

คลังบทเรียนเสริมทักษะอาชีพเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เก็บรวบรวมสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ การค้นหาตนเอง พัฒนาทักษะ เพิ่มขีดความสามารถ เพื่อให้ผู้ที่สนใจมุ่งสู่เส้นทางอาชีพได้อย่างมั่นคง

ติดต่อ obeccareer@gmail.com

www.obeccareer.com

ค้นพบตัวเอง
รู้จัก สำรวจ และค้นหาตัวเองในอาชีพที่ชอบ

พัฒนาทักษะ
พัฒนาหาคำตอบจากการเสริมทักษะอาชีพที่ตัดสินใจเลือกอาชีพที่ใช่

เพิ่มขีดความสามารถ
เดินหน้าต่อไป เสริมประสบการณ์อาชีพ เพิ่มขีดความสามารถ

สู่เส้นทางอาชีพ
ตอบโจทย์ตลาดสู่เส้นทางอาชีพและการมีงานทำ

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ๓๑๙ วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐